

arina

Järvenpää-seuran
Vuosijulkaisu
1983

TOIMITUSKUNTA:

Marja Hongisto-Aberg

Ulla Kervinen

Väinö Kyrölä

Väinö Leinonen

Atso Taipale

Taitto: Pentti Aro

Kansikuva:

Säveltäjämeštari

Jean Sibelius

Tapiolan puistossa

Kuvannut: Ahti Reinikainen

TjVU (lyhenne)

Tuusulanjärven Viikkoutiset

ISSN - 0359 - 4432

Järvenpään Offsetpaino Ky 1983

arina

Järvenpää-seuran vuosijulkaisu 1983

SISÄLLYS	Sivu	
		JÄRVENPÄÄN MUSIIKKIELÄMÄ
	4	MUSIIKKI JÄRVENPÄÄSSÄ, Pentti Sitolahti
	5	VANHANKYLÄN MAISEMISSA SYKSYLLÄ 1983, Jani Uhlenius
	8	YHDISTYKSET
		JÄRVENPÄÄN SIBELIUS-SEURA, Väinö Kyrölä
		JÄRVENPÄÄN MUSIIKKIYHDISTYS, Kalervo Kulmala
	9	JÄRVENPÄÄN BLUES-JAZZ DIGGARIT, Markku Endén
	10	JÄRVENPÄÄN ELÄVÄN MUSIIKIN YHDISTYS, Jari Hellgrén
	12	HAASTATTELIN PAAVO HEINISTÄ, Väinö Kyrölä
	13	KUOROT, Marja Hongisto-Åberg, Ulla Kervinen
		JÄRVENPÄÄN MIESLAULAJAT
		JÄRVENPÄÄN NAISLAULAJAT
	14	JÄRVENPÄÄN KAMARIKUORO
		JÄRVENPÄÄN LAULUTOVERIT
	15	JÄRVENPÄÄN KIRKKOKUORO
		JÄRVENPÄÄN ORTODOKSINEN KUORO
		DENARIT-JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN LAULU- JA SOITINYHTYE
	16	MAURI HONGISTO-TAMPERELAISTUNUT JÄRVENPÄÄLÄISSÄVELTÄJÄ, Marja Hongisto-Åberg
	17	ORKESTERITOIMINNASTA, Kalervo Kulmala, Ulla Kervinen
		JÄRVENPÄÄN KAMARIORKESTERI
		JÄRVENPÄÄ-KVINTETTI
	18	LOUHEN PELIMANNIT
		JÄRVENPÄÄN HANURIPARTIO
	19	TANHUNIITYN ORKESTERI
	20	JAZZ-MUSIIKKOMME "PARONI" PAAKKUNAINEN, Ulla Kervinen
	21	MILLOIN ALKAA POPULAARIMUSIIKIN KOULUTUS? Jani Uhlenius
	22	MUSIIKINOPETUS, Marja Hongisto-Åberg, Ulla-Marja Helve
		KESKISEN UUDENMAAN MUSIIKKIOPISTO
	23	MUSIIKKILUOKKATOIMINTA
	24	SUZUKIMETODI
		LOUHELAN MUSIIKKIKOULU

MUSIIKKI JÄRVENPÄÄSSÄ

Kotiseutu ei muodostu meidän mielissämme vain ulkonaisista seudulle ominaisista piirteistä ja merkeistä. Ratkaisevan osuuden antaa se henkinen ilmapiiri, jonka paikkakunnan asukkaat luovat omalla toiminnallaan, työllään ja harrastuksillaan. Yksi kotiseudun sisäiseen ilmeeseen joskus hyvinkin olennaisesti vaikuttavista tekijöistä on musiikki eri muodoissaan.

Kotikaupungissamme Järvenpäässä on musiikilla tunnetut, vahvat perinteensä. Nykypäivän Järvenpää on jatkanut ilahduttavalla vireydellä arvokasta traditiotaan. Se on pyrkinyt laajentamaan ja rikastuttamaan sitä jatkuvasti ja monin erilaisin tavoin.

Musiikkia tehdään ja harrastetaan sekä amatööri- että ammattilaisvoimin. Osallistuminen alkaa varhaislapsuudesta ja jatkuu vanhuuden päiviin. Kestävän pohjan järvenpääläiselle musiikkiharrastukselle luo ohjattu, suunnitelmallinen musiikkikasvatus, joka on vuosi vuodelta lisääntynyt ja monipuolistunut. Lukuisat järvenpääläiset musiikin ammattilaiset edustavat hyvin korkeaa ammatillista tasoa. Heidän työnsä tulokset eivät ole saaneet tunnustusta pelkästään paikallisesti vaan valtakunnan laajuisesti ja jopa maamme rajojen ulkopuolella runsain mitoin.

Kun J ä r v e n p ä ä - s e u r a n toista vuosijulkaisua suunniteltiin,

jo heti alkuvaiheessa heräsi ajatus omistaa se yksinomaan järvenpääläiselle musiikille. Tavoitteena on ollut saada aikaan julkaisu, joka kertoisi siitä runsaudesta, joka kaupunkimme musiikkielämässä vallitsee. Samalla sen kansilehtien välistä jokaisen lukijan on mahdollista löytää mahdollisimman paljon tietoa siitä, miten käytännössä tänä päivänä musiikin ammatillisuus ja harrastaminen Järvenpäässä toteutuvat.

Pentti Sitolahti
Järvenpää-seuran
puheenjohtaja

Pajalan ala-asteen musiikkiluokka. Kuva: H.Lahti

VANHANKYLÄN MAISEMISSA SYKSYLLÄ 1983

Jani Uhlenius Joonas Kokkosta haastattelemassa
Kuvat: H. Lahti

Tämä syksy antoi sinä iltana pimeyttä ja kuraa kulkumiehelle. Hamuilin Alvar Aallon suunnitteleman talon sisäänmenoporttia kuusten katveessa ja samalla puntaroin mielessäni pihamaalla haukkuvan lemmikin ystävällisyyden mitta. En päässyt koiran kanssa suurempaan tuttavuuteen. Olin toki varustautunut toteamaan eläimelle, että juu, juu, mukava luu, vaikka onkin sedän jalassa vielä kiinni, mutta kaikki tämä jäi sanomatta, kun talon isäntä akateemikko Joonas K o k k o n e n tuli pelastamaan minut sisälle.

—” Otaksuin sinun saapuvan autolla. Kävisikö kuitenkin mehu?” kysäisi Kokkonen.

Sekamehu maistui ja tarina kulki. Välillä soitti Teoston Pekka Kallio ja tivasi professorin päälle unohtunutta ja näin ollen Järvenpään kulkeutunutta päällystakia.

Kiiruhdin jo tiedustelemaan kumppaniltani, josko sitä ollaan hajamielisiä professoreita? Kokkonen piti tiukasti linjansa eikä tunnustanut. Puhuvathan elämänsaavutukset omaa kieltään tarkkuuden ja tunnollisuuden puolesta. Olin tehdä pikaisia johtopäätöksiä. Ymmärsin oitis, ettei yksi palttoo hetkessä tuon ikäisen miehen luonnetta muuta.

Ilmeisesti Pekka Kallio sai takkinsa seuraavana päivänä. Ja sen mukana myös autonavaimensa.

MITÄ VAINO KYRÖLÄ SANOIKAAN?

Viisikymmentä luvulla, sen loppupuolella, olin Järvenpään yhteiskoulun oppilas. Silloinen rehtorimme Väinö Kyrölä totesi useampaan otteeseen: ”Kuunnelkaapa koulumme entisen oppilaan Joonas Kokkosen radioesitelmiä. Hänen selkeä puheäänensä johtuu kouluaikeiden vahvasta lausunnanharrastuksesta”.

J.U.: Tuleeko vielä harrastettua runonlausuntaa?

J.K.: — Eipä enää tule. Kyllä tuo harrastus on jo aikoja sitten jäänyt.

J.U.: — Mieltäni askarruttaa, ettei Väinö Kyrölä olisi katalasti johdattanut ikäpolveani harhaan väittämillään lausumisestasi?

J.K.: — Ei toki. Tunnustan rohkeasti lausuntaharrastukseni, joka kantoi 30-luvun lopulla jopa niin hyvän hedelmän, että voitin Jyväskylässä Suomen Opiskelevan Nuorison Raittiusliiton lausuntakilpailut.

J.U.: — Toiko voitto aineellista hyötyä?

J.K.: — Sain palkinnoksi Marie Curien elämäkertateoksen. Täsmälleen sama kirja oli ollut matkalukemisenani Jyväskylään mennessä!

J.U.: — Millä voitto lankesi, siis bravuurirunosi?

J.K.: — Jyväskylässä lausuin Eino Leinin kirjoittaman melko huonosti tunnetun runon ”Kummitus toimistossa”. Toimistolla tarkoitettiin tuossa runossa lehden toimitusta.

J.U.: — Satutko muistamaan miten runo alkoi?

J.K.: — No siinä ja siinä, jotenkin tähän tapaan:

”Tuli kummitus toimistoon ihan oikea kummitus, — keskiyöllä. Oli toimitus viistänyt viidakkoon ja tuuminut: Itse toimittakoon lehti lehtensä, — ei elä ihminen työllä!”

— enempää en taida nyt muistaa tähän hätään.

J.U.: — Jatkoa tuskin tarvitaan.

JÄRVENPÄÄSTÄ

J.U.: — Olet viiden vanhana muuttanut Järvenpäähän. Mitä kaupunki merkitsee sinulle?

J.K.: — Muistoja luonnollisesti. Lapsuudessaan kyläpahanen, nyt vireä pikkukaupunki. 30-luvun puutaloja on säilynyt vielä yllättävän paljon. Monasti tulee muistelluksi, että tuossa asui se ja se. Kontaktit vain paikkakuntalaisiin ovat vähenneet, ikävä kyllä.

J.U.: — Seuraatko kunnallispolitiikkaa?

J.K.: — Pyrin seuraamaan mitä on tapahtumassa. Vaikuttavathan monet päätökset suoranaisesti myös omaan elämäni. Otetaan nyt esimerkiksi vaikkapa kaavoitus.

J.U.: — Entäpä kulttuuripolitiikka. Onko Järvenpää jo kulttuurikaupunki?

J.K.: — Seuraan niin ikään mitä tapahtuu. Kulttuurielämä on täällä vireytynyt ja päättäjien asenteissa

tapahtunut muutosta positiiviseen suuntaan. On saatu musiikkiopisto, kuvataiteilijoita vaikuttaa kaupungissamme muusikoiden lisäksi runsaasti. Konserttielämä on vilkastunut. . . Oman mainintansa ansaitsee myös jo perinteinen vireä kirjallinen piiri. Edellytyksiä kulttuurikaupungiksi on. Ei tarvitse tuijottaa kovinkaan monen vuoden taakse, kun asiat olivat paljon hullummin. Toivottavasti myönteinen kehitys jatkuu.

ISÄNMAASTA

J.K.: — Myönnän olevani isänmaallinen. Olen tähän miljööseen kasvanut ja tunnen itseni suomalaisiksi. Mutta isänmaallisuuteni ei missään tapauksessa ole nk. hurraaisänmaallisuutta vaan tämän kulttuuriympäristön hyväksymistä ja siitä luomisvoiman ammentamista.

J.U.: — Pyritkö tekemään suomalaista musiikkia?

J.K.: — Edellä kerrottuun viitatun minun ei tarvitse siihen pyrkiä. Se syntyy suomalaisen kulttuuripohjaan juurtuneena itsestään ja se tulee hyväksyä.

J.U.: — Mitä mieltä olet sodan käyneenä miehenä siviilipalvelusta?

J.K.: — Minun ikäluokkani mies, kuten totesit, sodan käyneenä lienee turhaa asettaa tuon kysymyksen eteen. . .

MAAILMAN MENOSTA

J.U.: — Mitä Joonas Kokkosella olisi Juri Andropoville sanomista?

J.K.: — Täsmälleen samat sanat kuin R.Reaganille: koettakaa nyt a i k u i s e t m i e h e t päästä sovintoon asiassa, joka koskee koko i h m i s k u n t a a .

J.U.: — Entä luonnonsuojelija Pentti Linkolalle?

J.K.: — Arvostan hänen ajatuksiaan luonnosta, mutta ne ovat sitä luokkaa, että niiden käytännöllinen toteuttaminen on mahdotonta. Niitä tulee kunnioittaa Linkolan ajatuksina.

J.U.: — Ymmärrät siis idealistia myös tällä alueella?

J.K.: — Varmasti. On selvää, että luonnolla on hätä. Mutta toisaalta on esimerkkejä, että päättä-

jät pyrkivät suuressa määrin ottamaan huomioon luonnossa tapahtuvat asiat. Esim. Itämeren kysymyksessä on monien maiden yhteistyöllä saatu paljon positiivista aikaan.

J.U.: — Uskot siis ihmiseen?

J.K.: — Miksi en uskoisi. Mutta paljon on vielä tehtävä. Meidän on k a n n e t t a v a h u o l i luonnosta.

TAIDEHALLINNOSTAMME. BYROKRATIASTA

J.U.: — Istuin kanssasi lyhyen hetken v. 1974 Valtion säveltaide-toimikunnassa. Mitä mieltä olet valtion taidehallinnosta säveltaiteen osalta maassamme tällä hetkellä?

J.K.: — Visuaalisten taiteiden puolelta löytyy lukuisia toimikuntia, musiikin alueelta vain yksi. Tilanne ei ole hyvä. Ainakin kaksi toimikuntaa tarvittaisiin. Mikä olisi jako, on vaikea määritellä. Mahdollisesti esittävä ja luova säveltaide.

J.U.: — Pitäisikö omaa toimikuntaa nk. viihdekulttuurille mahdollisena taidehallinnossamme?

J.K.: — Ei tuo mahdolltomalta vaikuttaisi. Joka tapauksessa säveltaide-toimikunnan (ja varmasti myös muidenkin toimikuntien) taakka on tällä hetkellä niin raskas, että säälin niitä ihmisiä, jotka sitä työtä joutuvat tekemään. Kantaa tulee ottaa klassillisesta esittävästä ja luovasta musiikista viihde-, kansan-, jazz- ja popmusiikkiin, rockiin ties mihin. Kuka sellaisen räähin jaksaa. Ainahan on tietenkin henkilöitä, jotka hakeutuvat noihin tehtäviin. Ovatko he sitten taiteilijoita, se onkin toinen juttu.

J.U.: — Miten säveltäjä pärjää maassamme?

J.K.: — Olen monasti kollegoilleni todennut, etten läntisessä maailmassa tiedä toista maata, jossa asiat olisi näinkin hyvin hoidettu. Meillä nuoren säveltäjän on melko helppo saada julkisuutta ja tunnustusta. Ja mikä tärkeintä: vaikka valtio tukee taidetä, se ei kuitenkaan vahdi ja holhoa mitä taiteilija tekee. Mutta tuki tuo luonnollisesti mukanaan paperipinot, byrokratian.

J.U.: — Suomi on siis hoitanut asiansa hyvin?

J.K.: — Suomi on hoitanut moniin muihin maihin nähden asi-

ansa taiteilijakysymyksessä paremmin, mutta paikalleen ei sovi jäädä. Edistystä tulee tapahtua.

Samaisessa Fenniassa ilahdutin muusikkotovereitani soittamalla alkuillan ajanvietemusiikkiosuuden yksin pianolla. Muu orkesteri sai pitää taukoa, minä harjoittelin piano-ohjelmistoa. Kaikki olivat tyytyväisiä.

TYÖSTÄ JA TAVASTA TEHDÄ SE

J.U.: — Oletko säntillinen aika-
taulujen mies?

J.K.: — Aiemmin olin. Oli hyvä, että minulle annettiin takaraja, milloin sävellyksen tulee olla valmis. Nykyään ei työtahti ole enää sama kuin ennen. Jouduin mm. peruuttamaan viidennen sinfoniani kantaesityksen kun teos ei kerta-
kaikkiaan valmistunut!

J.U.: — Onko työssäsi apuna rutiini ja ammattitaito vai puhuuko ”henki”?

MATKAN VARRELTA

J.U.: — Elämäsi tiukat paikat?

J.K.: — Useinhan ikäiseni mies vastaa tuohon että sota. Luonnollisesti sota kokemuksena on vaikea. Mutta toisenlaista tiukkuutta ja ahdinkoa koin opiskeluaikoina, jolloin jo perheellisenä miehenä kävin sekä Sibeliuksen-Akatemiaa että Helsingin yliopistoa. Rahaa tienasin perheelle soittamalla yhteisissä mm. ravintoloissa. Tuntejakin annoin. Silloin oli aika tiukalla, mutta toisaalta nuorena jaksoi.

J.U.: — Vastapainoksi oli toki välillä hauskaakin?

J.K.: — Olihan sitä. Muistan kerrankin tapauksen soittaessani ravintola Fenniassa. Silloinen appikkoni kenr.luutn. Mäkinen, joka oli armeijasta siirtynyt liike-elämän pariin, saapui helsinkiläisen johtajaseurueen kera ravintolaamme. Miehillä tuli myöhemmin halu jatkaa iltaa ja kysyivät lähtisinkö seurueeseen mukaan pianistiksi. Kun palkkioksi luvattiin summa, josta köyhä opiskelija ei osannut uneksiakaan, suostuin oitis. Ilta kului rattoisasti ja aamu valkeni. Tosin missään pääkaupungin keskustan konttoreissa, joissa aikaamme kulutimme ei ollut pianoa lähimainkaan, mutta palkkion miehet maksoivat nurisematta.

J.K.: — Mielestäni Stravinski on todennut oivallisesti: inspiraatio on säveltäjällä pysyvä ominaisuus, mutta joskus se on piilevänä. Kuitenkin meidän Luojamme on antanut hyvän aseensa, jolla se kaivetaan esiin. Se ase on t y ö!

Se on viisaasti sanottu. Sävellyksy syntyy siten, että ensin tulee idea, sen jälkeen paljon työtä, sitten inspiraatio ja jälleen paljon, paljon työtä. . .

J.U.: — Siis rutiini ja ”henki” lyövät veljenkättä?

J.K.: — Voinee sen ilmaista tuollakin tavalla.

JÄRVENPÄÄN VETO

J.U.: — Olet myös urheilija miehiä. Jos palaamme kuitenkin 50 vuoden taakse tulee mieleen urheiluseura Järvenpään Veto. Vastakohdian 30-luvulla toiminut Veto kelpaisi oivalliseksi liennetyksen malliksi: toimihan sen riveissä noina poliittisesti kärjistyneinä aikoina niin TUL:n kuin SVUL:n nuoria urheilijoita, iältään siinä kahta puolta kymmenen vuoden.

Veto toimitti myös lehteä, jonka päätoimittaja oli Joonas Kokkonen ja toimittaja serkkupoika, sittemmin sodassa kaatunut Ormond Partanen.

Tuota lehteä selatessani löysin kilpailukutsun Vedon kansallisiin kilpailuihin syksyllä 1933. Tuttuja nimiä vanhoille järvenpääläisille vilisee palstoilla: Paavo ja Pauli Mattila, Paavo ja Antti Koivuniemi, Erkki Kilpinen, Jorma Miettinen. . .

Talkoilla tehtiin juoksu- ja hyppypaikat sinne siitä Sähkölaitoksen ohi, liekö nykyistä Myllytietä, hylätylle tenniskentälle, katso tiedäthän sen vasemmalle jäise. . . ? Eihän silloin niillä kujilla mitään nimiä ollut!

Kokkoselle oli pituushyppy vahva laji. 100 metriä taittui parhaimmillaan 12-13 sekunnin välimaille. Kolmiloikkaa tuli hypättyä kansallisissa v. -33 kokonaista 7,75 m. Enää ei kuulemma jalat kestäisi aktiivisia kolmiloikkaajan uraa.

Vedon lehti maalaa dramaattisia tapahtumia 30-luvun järvenpääläisestä talviurheilusta. — ”Paljon vahinkoja ladun varrella!” Kotiseutu oli ymmärtääkseni laittanut likoon parhaat m i e h e n s ä. Legendaariset (näin oletan) Miettisen

veljekset poissa ladulta suksien puutteen vuoksi. (Elivät köyhiä aikoja silloin).

Ja nyt suora sitaatti lehdestä ”. . . Mattila ajoi takaa Kokkosta ja pääsikin tästä toisella kierroksella ohi. Kokkonen muuten hiihti Partasen k a t k e n n e i l l a suksilla ja oudoilla siteillä, joten ei ihme, että vahinkoja sattui!”

J.U. (edelleen): — Kysynpä sinulta etkö omistanut suksia?

J.K.: — Kyllä minulla oli aina omat sukset. Mutta toisaalta tuon kilpailukuvauksen täytyy olla totta koska se on lehteen painettu.

J.U.: — Ja olet sen oletettavasti itse kirjoittanut.

J.K. (ilkikurisesti virnistäen): — Mahtoi minua vähän kirottaa. . .

Vedon päätoimittaja kaataa vanhalle 50-luvun Järvenpään Iskun maastojuoksumestarille 7-vuotiaitten sarjassa lasillinen sekamehua. Vaikka meillä lienee jonkin verran ikäeroa, on kuitenkin jo molempien parhaat urheilupäivät takana päin. Nostamme lasit ja muistelemme aikoja jolloin sukset olivat puuta, mutta m i e h e t pelkkää rautaa.

Poistun talosta ystävällisen rouvan ja talon isännän saattelemana. En tiedä mitä on jäänyt Seppo Heikinheimolle päällimmäiseksi haastattellessaan akateemikkoja, tai Elina Karjalaiselle tehdessään kirjaa tai monille muille.

Itselläni pyöri mielessä mm. huoli siitä, ettei puusuksiin tahdo tänä päivänä löytyä kunnan voiteita. . . Kokkosen olemuksesta löytyy veijarihenkeä ja lämmintä huumoria.

Joonas Kokkonen. Kuva: H.Lahti

YHDISTYKSET

Sibeliuksen Ainola. Kuva: TjvU

JÄRVENPÄÄN SIBELIUS-SEURA

Vanhin musiikkiseura Järvenpäässä on Järvenpään Sibeliuss-Seura ry., mikäli kuoroja ja orkestereita ei oteta lukuun. Se perustettiin 20.2.1959 helsinkiläisen pääseuran aloitteesta ja kaupungin toimesta. Virallista sävyä lisää se, että seuran hallitukseen kuuluu 5 kaupungin edustajaa, Sibeliuksen suvun edustaja ja vuosikokouksessa valittavia 8. Puheenjohtajana on ollut kaupunginjohtaja, sihteerinä reht. Väinö Kyrölä.

Seuran merkittävin saavutus on Tapiola-puistoon pystytetty Sibeliuksen patsas. Varat sitä varten saatiin kauppalalta, liikelaitoksilta ja järvenpääläisiltä, kerääjinä kiersivät hallituksen jäsenet ja koululaiset. Patsaan paljastusjuhla 27.9.1964 lienee itsenäisen Järvenpään ainoa juhlatilaisuus, jossa tasavallan presidentti on ollut läsnä.

Myöhemmin toiminta on tasaantunut. On esitelty Sibeliuksen musiikkia, suunniteltu kaupungin hallituksen kanssa itsenäisyyspäivän juhlan ohjelma, perustettu musiikkipalkinto, vuodesta 1982 alkaen musiikkistipendi ja kunnioitettu säveltäjämestarin muistoa kunniaakäynnin.

V.K.

JÄRVENPÄÄN MUSIIKKIYHDISTYS ry

Musiikkiharrastuksen selvän lisääntymisen myötä on maahamme perustettu yhä enemmän musiikkioppilaitoksia, musiikkijuhlia ja musiikkiyhdistyksiä. Myös Järvenpäässä nähtiin 1970-luvun puolenvälin jälkeen välttämättömäksi perustaa yhdistys, joka edesauttaisi musiikkitarjonnan kehittymistä kaupungissamme. Asian tärkeyteen on luonnollisesti vaikuttanut järvenpääläisten säveltäjien kaupungille hankkima maine.

YHDISTYKSEN PERUSTAJIA

Tavanomaista arvokkaammin lähdettiinkin liikkeelle. Olihan yhdistyksen perustamisen aikoina kokoonkutsuttu huomattavia musiikkielämän henkilöitä ideoimaan tulevan toiminnan suuntaviivoja. Ensimmäisistä Järvenpään musiikkiyhdistyksen puuhamiehistä on mainittava ainakin Kaarle Salmivuori, Ossian von Konow, Jorma Savolainen ja Jorma Panula, joista kaksi ensin mainittua ovat toimineet myös yhdistyksen puheenjohtajina. Myöhemmin toimintaan tuli mukaan paikkakunnalla asuvaa ammattiväkeä ja yhdistyksen puheenjohtajan nuija siirtyi musiikin ammattilaisten

käsiin. Puheenjohtajaksi valittiin Jani Uhlenius ja hänen jälkeensä Kallervo Kulmala.

Musiikkiyhdistykseen saatiin edustajia lähes kaikilta järvenpääläisten harrastamilta musiikin osa-alueilta, mitä seikkaa on pidettävä sangen merkittävänä, silmällä pitäen yhdistyksen tarkoitusta.

PAINOPISTE KLASSISESSA MUSIIKISSA

Vaikka yhdistys pyrkiikin monipuoliseen musiikin tarjontaan, on alusta asti ollut selvää, että painopiste on ns. klassisessa musiikissa. Huomattava saavutus yhdistyksen toiminnassa on ollut useana vuonna viulunsoiton huippuluokan mestarikurssin järjestäminen nuorille viulisteille. Mestarihuilisti Eugen Sarbu on itse pätevimmän mahdollisen koulutuksen saanut muusikko ja jakaa täällä tietoaan ja taitojaan viuluoppilailleen.

Järvenpään musiikkiyhdistyksen järjestämä Sarbu konsertti

Musiikkiyhdistys on merkittävä tavalla ollut mahdollistamassa tärkeiden musiikkitapahtumien perinteeksi muodostumista kaupungissamme. Näitä ovat ainakin Soiva-Järvenpää, oma musiikkijuhlaviikkomme, joka ajoittuu viulunsoiton mestarikurssin kanssa elokuun loppuun, sekä J.S.Bachin jouluoratorion esitys Järvenpään kirkossa. Yhdistyksen toimintaan on kuulunut lisäksi monenlaisten konserttien, kurssien ym. musiikkitapahtumien järjestäminen Järvenpäässä.

On haluttu pyrkiä monipuolisuuteen ja tasokkuuteen, että paikakkunnalla asuvat eri musiikin alojen ammattilaiset ja harrastajat yhdessä vierailijoiden kanssa, voisivat muodostaa kokonaisuuden, jotta mahdollisimman moni kaupunkimme musiikkia kuunteleva asukas löytäisi mieleistensä kuultavaa ja uskaltautuisi jotain uuttakin etsimään.

Musiikkiyhdistykseen kuuluu vuonna -83 110 jäsentä, jotka valitsevat vuosikokouksessaan yhdistykselle puheenjohtajan ja hallituksen, johon kuuluu 10 jäsentä. Yhdistykseen voi liittyä kuka tahansa henkilö tai yhteisö, jonka hallitus hyväksyy. Yhdistys perii nimellistä jäsenmaksua jäseniltään vuosittain. Toiminnan tärkein rahoittaja on kaupunki.

Mus.yhd. puolesta
Kalervo Kulmala

JÄRVENPÄÄN BLUES-JAZZ DIGGARIT

Vuonna 1977 perustetun Järvenpään Blues-Jazz Diggarit ry:n toiminta on ollut vireää jo alusta lähtien. Se on keskittynyt lähinnä blue- ja jazzkonsertteihin, blues- ja jazzjameihin, musiikki-luentosarjaan sekä Puistoblues-tapahtumaan.

KONSERTTEJA KUUKAUDEN VÄLEIN

Blues- ja jazzkonsertteja tai jameja pyritään järjestämään suunnilleen kuukauden välein. Vuodesta 1981 lähtien konsertteja on järjestetty myös sunnuntai-iltapäivisin, jotta koko perhe voisi osallistua niihin mielimusiikkiaan kuunnellen. Vuonna 1981 käynnistettiin uusin blues- ja jazzyhtyeiden kartoitus. Tuoreita kokoonpanoja on sitten tuotettu esiintymään Järvenpäähän.

Vuoden 1983 konserteissa ja jameissa ovat syksyyn mennessä esiintyneet seuraavat: Forget-me-nuts, Tortilla Flat, John Hammond, M.A. Numminen, JASO Big Band, Taiteellisen ryminän Etujoukko (eli Paroni Paakkunaisen trio) Albert Collins and the Icebreakers, Rane Selamaa, Dave Lindholm, Jukka Syrenius, Clifford Jarvis, Queen Ida & Her Zydeco Band, Champion

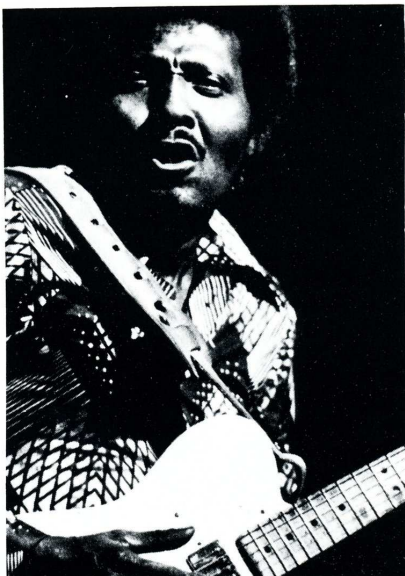
Jack Dupree sekä Totta's Blues-band. Vuonna 1980 käynnistynyttä musiikki-luentosarjaa on jatkettu sopivin aikavälein. Esitelmänaiheet valitaan pääasiassa bluesin ja jazzin alueilta, ja esitelmöitsijöinä käytetään kunkin tyylin asiantuntijoita. Kuulijoita esitelmissä on riittänyt kohtalaisesti, parhaimmillaan yli 50.

KOKO PERHEEN PUISTOBLUES

Puistoblues on edelleen yhdistyksen päätapahtuma, joka järjestetään kesä-heinäkuun vaihteessa. Vuonna 1984 tämä seitsemännen kerran järjestettävä Puistoblues on maamme ainoa bluesfestivaali. Sinne hankitaan esiintyjiksi muutama ulkomainen bluesin huippunimi ja tietysti kotimaista bluesparhaimmistoa.

Puistoblues on jo suurta mainetta saavuttanut koko perheen kesätapahtuma lastentapahtumineen. Päivän päättää perinteisesti jमित järvenpääläisessä ravintolassa.

Vuoden 1983 Puistobluesissa oli kuulujoita 4000, tämä tasapainotti tapahtuman taloudellisesti. Puistobluesin päätähtiä ovat olleet mm. Eddie Boyd, Big Joe Williams, Taj Mahal, Chicken Shack, Albert Collins, John Hammond, Johnny Copeland, Cahampion Jack Dupree, Rosay sekä Frank French & Slow Jim.

Puistoblues 82, Albert Collins

TIEDOTUSTOIMINTA KOKO MAAN KATTAVAKSI

Jäsenistö saa informaation tapahtumista tarpeen mukaan lähetettävien jäsenkirjeiden välityksellä. Yhdistyksen toiminnasta kirjoitetut puffit toimitetaan aina paikallislehdistölle. Tilaisuuksista ilmoitetaan resurssien mukaan paikallis-lehdissä ja Helsingin Sanomissa.

Blues-Jazz Diggareiden tapahtumat eivät ole suinkaan suunnattuja pelkästään jäsenistölle, vaan musiikkitapahtumia on tarkoitus tarjota koko Järvenpäälle ja sen ympäristölle. Nimellisen jäsenmaksun suorittamisen jälkeen saa alennuksen lippujen hinnasta. Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden 1982 lopussa 193.

Puistobluesin tiedotus laajennetaan kattamaan koko maata lehdistön, radion ja television kautta. Tulokset ovat olleet jo positiivisia, esimerkiksi MTV: Kymmenen uutiset on huomionnut Puistobluesin kahtena viime vuotena. Samoin Rockradiossa ja muissa musiikki-ohjelmissa on tiedotettu Puistobluesista.

HALLITUKSEN JÄSENILLÄ SELVÄ TYÖNJAKO

Blues-Jazz Diggareiden hallituksen kuuluu kahdeksan varsinaista jäsentä ja kaksi varajäsentä, jotka yhdessä vastaavat yhdistyksen toiminnasta ja sen suunnittelusta. Kullakin hallituksen jäsenellä on oma vastualueensa, joita ovat mm. yhtyneuvottelut, tiedotus, mainonta, esitelmät, vahvistinlaitteet ja niiden vuokraus, julisteiden levitys sekä lipunmyynti. Vuoden 1983 hallituksessa ovat:

Teijo Lahti, puh.joht.
Jorma Hauta-aho, varapuh.joht.
Markku Endén, siht.
Paula Lahti, rahastonhoit.
Pertti Hyytiä
Aki Keskinen
Eija Keskinen
Juhani Vähämaa
varajäseniä ovat:
Vesa Ala-Lipasti
Kari Rautanen

Markku Endén

JÄRVENPÄÄN ELÄVÄN MUSIIKIN YHDISTYS

Järvenpään elävän musiikin yhdistys ry. perustettiin lokakuussa 1979. Toiminta on ollut ensisijaisesti konserttien ja jamien järjestämistä.

OMA LEHTI ASIOISTA KERTOMASSA

Yhdistyksen julkaisema lehti "Jemu News" ilmestyi ensi kerran lokakuussa 1980. Lehden nimeksi tuli keväällä 1983 "Meckelborg" Sen aihepiiri käsittelee kaikkea kulttuuriin liittyvää.

Vuoden 1983 toimintasuunnitelman mukaan "Yhdistyksen tarkoituksena on tehdä Järvenpää kulttuuririkkaaksi kaupungiksi. Edelleen yhdistyksen tehtävänä on järjestää konsertteja ja muunlaisia musiikkitilaisuuksia sekä jäsenistölleen että muille järvenpääläisille. Mutta musiikkiin liittyviä tilaisuuksia tulee olemaan luennot, elokuvatilaisuudet ja musiikin harrastajien koulutustilaisuudet nuorille. Jemu hankkii kirjallista materiaalia jäsenistön käyttöön." . . .

TAPAHTUMIA VUOSIEN VARRELTA

Ensimmäinen suuri tilaisuus järjestettiin perustamisvuoden joulukuussa. Paikalle saapui 300 innokasta elmulaista. . Vuonna 1980 konsertteja oli seitsemän. Nimekkäin esiintyvä yhtye oli tanskalais-amerikkalainen Delta Cross Band, lokakuun 14. päivänä.

Vuonna 1982 Jemun hallitus päätti järjestää rock-tapahtuman Vanhankylänniemennokassa. Tilaisuus ristittiin Rock-Picknikiksi. Kesä-heinäkuun vaihteessa samana vuonna järjestettiin bussikuljetus Tanskaan Roskilden rock-festivaaleille. Konsertteja ja jamitilaisuuksia oli vuonna 1982 kaksitoista.

Vanhankylänniemeeseen järjestettiin jälleen seuraavana kesänä kaksi ulkoilmakonserttia sekä Roskilden matka Tanskaan. Toiminta jatkuu samantyyppisena tulevinkin vuosina.

AKTIIVIJÄSENET

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut vuoteen 1982 asti Timo Meisalo ja sihteerinä Heli Heinänen. Tämän jälkeen puheenjohtajaksi valittiin Jari Hellgrén ja sihteeriksi Ritva Lahtinen. Jari Hellgrén on edelleen yhdistyksen puheenjohtajana, mutta sihteerin työt ovat siirtyneet vuonna 1983 Sirpa Jokiselle.

Vuosien 1979- 83 aikana mukana hallituksessa ovat olleet mm. seuraavat henkilöt: Hannele Simonen, Asko Sormunen, Jani Uhlenius, Hannele Vuorenhela, Leena Vähä-

Pietilä, Kirsi Heininen, Päivi Ristimäki, Ritva Peltonen, Auli Nurminen, Kari Ikonen, Jukka Syrenius, Petri Peltola, Arto Haataja, Silvo Korhonen, Jari Hikipää, Teijo Lahti, Seppo Paakkunainen.

Vuoden 1981 jälkeen uusina jäseninä hallitukseen tulivat mukaan Minna Pyykölä, Mikko Saarela, Kari Hynninen, Päivi Ikonen, Veli-Matti Auruksenaho, Jukka Kallio, Riitta Laaksonen, Niisku Pyykölä, Olavi Virtanen, Arto Jokinen ja Ritva Laitinen.

Jari Hellgrén

"Paroni" Paakkunainen

Järvenpään Puistoblues 1981 Vanhankylänniemessä. Kuva: Ahti Reinikainen

HAASTATTELIN PAAVO HEINISTÄ

Paavo Heininen on syntynyt järvenpääläisenä 13.1.1938. Hänen varhaisimmat muistikuvansa musiikista liittyvät laulavaan kotiapulaiseen. Radio oli seuraava innostaja, vaikka se siihen aikaan oli huonotapaisempi kuin nykyään. Sibeliuksen Satu tuntui ihmeelliseltä ja pelottavalta, se järkytti. Toinen väkevä muisto liittyy Mozartin Es-duuri sinfonian menuettiin. "Kuuntelin sitä pienenä käärönä lattialla istuen, ja kylmät väreet kulki selkäpiissä".

Vaan toista oli, kun äiti pani Paavon soittamaan harmonia ja kirjoittamaan koneella. Molemmat olivat "kauheita velvollisuuksia". Tulipa ne taidot opituksi. Myöhemmin soittaminen ei vaatinut enää äitiä. Sitten tuli pianon vuoro. Ensimmäinen opettaja oli Anja Kyrölä, ja kun kotona ei vielä ollut pianoa, piti harjoitella Seurojentalossa siinä lähellä.

Pianon ostosta kerrottiin aikanaan, että isä, Harjulan koulun johtaja, pani vaatimukseksi jonkin hiihtourakan, kun hän pelkäsi ulkoilun jäävän pojalta kokonaan. Paavo ei sellaisia pakotteita muista, juttu on "uudempaa kansanrunoutta". Ensimmäisen magnetofonin hankinnasta käytiin ankarat kiistat. Paavo yritti omatoimisesti haalia sitä varten rahaa, mutta se ei riittänyt. Selvisihän sekin hankinta.

Ensimmäiset säveltämisyritykset lienevät jo kansakouluajalta, ja opus n:o 1 oli sekvenssi alaspäin. "Sitten yritin sekvenssiä ylöspäin, mutta se tuotti pettymyksen". Opikouluvuosinaan Paavo oli jo luovassa työssä: syntyi mm. kaksi pianosonaattia.

Pianonsoiton opettajia oli useita. Ehkä merkittävimäksi heistä tuli Jaakko Somero. Paavo oli säveltänyt hänelle kauniin pianokappaleen, mutta se ei saanut paljonkaan huomiota osakseen, vai oliko juuri sen vaikutusta, että Somero ohjasi Paavon teoriaoppiin Usko Meriläiselle. Se oli ensimmäinen ratkaiseva kosketus oikeaan taiteilijaan.

Paavo suoritti ylioppilastutkinnon koulunsa parhaana keväällä 1956. Suunnitelmiin kuului yliopisto ja Sibelius-akatemia, jonne hänet oli jo hyväksytty, mutta ensin piti suorittaa asevelvollisuus. Sairaus

Paavo Heininen

kaatoi nuorukaisen Tilkan sotilasairaalaan, ja sieltä hänet lähetettiin parin kuukauden kuluttua siviiliin. Kesken lukukauden ei yliopistoon ollut asiaa, mutta hän pääsi aloittamaan Sibelius-akatemiassa pianooppilaana. Opettajina hänellä oli Einojuhani Rautavaara ja prof. Aarre Merikanto, myös toinen järvenpääläinen, prof. Joonas Kokkonen. Pianonsoiton diplomi jäi suorittamatta, sävellyksen diplomi valmistui v. 1960. Yliopistossakin Paavo pistäytyi ja suoritti Jyväskylän kesäyliopistossa hum. kand:n tutkinnon.

Ensimmäinen matka suuntautui Saksan valtion stipendillä Kölniin, nykymusiikin tukipaikkaan, jossa vaikuttivat mm. Zimmermann ja Stockhausen ja jossa oli elektronisen musiikin keskus. Sen jälkeen Asla-stipensi auttoi New Yorkiin Juilliardin musiikkikorkeakouluun. Pääsytutkinto sujui hyvin, olipa viitteenä uutisia Kölnistä, opiskelu tarjosi paljon valinnan mahdollisuuksia, mutta kurssimaisuus ei Paavo miellyttänyt. Hän saikin valita mielensä mukaiset aineet: sävellystä, pianonsoittoa (opettajana Steuerman) ja harjoittelua orkesterinjohtamisluokalla (ei niin vaateliasta kuin Kölnin kapellimestarikurssilla).

Paavo Heinistä on pidetty varsin radikaalina nykysäveltäjänä, jo-

ten hänen mieltymyksensä ovat tietysti (hän itse sanoisi: miksi "tietysti?") tämän vuosisadan tuotetta, mutta kyllä hänen mielenkiintonsa ulottuu kauemmas menneeseen. "Olen oppinut paljon Sibeliukselta muodon osalta ja sonoriteettiin kuuluvaa. Kaikkein hirveimpinäkin pidetyistä uuden musiikin guruista monet ovat olleet kiinnostuneita Sibeliuksesta". Mozart on myös Paavon mielisäveltäjä, kun vanhoista puhutaan. "Beethoveniin ja Bachiin joutuu opiskellessa paljon tutustumaan, heitä analysoidaan. Heistä voisi sanoa samaa kuin koululaiset väittävät Kalevalasta: tapetaan mielenkiinto.

Sibeliuksesta sanottiin aikoinaan, että hän on viimeinen sinfonikko. Hänen jälkeensä yksin Järvenpäässä asuu kaksi sinfonikkoa, Joonas Kokkonen ja Paavo Heininen (4 sinfoniaa, joista ensimmäinen jo v. 1958). Onkohan Järvenpäässä erikoinen sinfonialle suotuisa ilmanala? Einojuhani Rautavaara sanoi, kun hän tuli Amerikasta ja esitettiin hänen ensimmäinen sinfoniinsa, että ehkä sinfonian hegemonia on siirtynyt Keski-Euroopasta tänne pohjoiseen.

Sen verran Paavo sanoo kävelvänsä, hiihtävänsä ja uivansa, ettei hengästy Sibelius-akatemian portaisissa. Joukkueurheilu ei häntä kiinnostata. "Kerran eräs kaveri oli luonani ja halusi katsoa tv:stä jääkiekko-ottelua. En muista mitään niin piimalista puolituntista kuin se oli". Mitä hän harrastaa työstä irtauduttuaan? "Ensin soitan pianoa, ja sitten vaikka olisi kuinka väsynyt, täytyy lukea jotakin". Viimeksi oli esillä Diderot'n — todella sen 1700-luvun ensyklopedistin — romaani Jacques le Fataliste. Sen filosofinen sisältö kiinnostaa. "Kotimaisista Eeva-Liisa Manner on tietysti se suuri ja Volter Kilpi on toinen suuri". Paavo vertaa Kilpeä Joyceen, vuosisadan alun kuulun modernistiin. Kouluaikana hän varmaan tunsikin Kaarlo Sarkian läheiseksi, koska sävelsi tämän runon Barcarola. Onkohan Sarkian romanttinen koreus käynyt Heiniselle vieraaksi?

Vainö Kyrölä

KUOROT

Järvenpään mieslaulajat. Kuva: TjvU

Järvenpäässä toimii tällä hetkellä 7 harrastajakuoroa. Kuorojen lukumäärä on osoitus kaupungin muutenkin elävästä musiikin harrastuksesta. Kuorot konsertoivat vilkkaasti ja ovat myös harrastaneet yhteiskonserttien pitämistä joko oman paikkakunnan kuorojen kesken tai kutsuneet vieraikseen ystäväkuoroja muualta. Useat kuorot ovat myös tehneet ulkomaille suuntautuneita konserttimatkoja.

JÄRVENPÄÄN MIESLAULAJAT

Kolmekymmentäviisivuotias Järvenpään mieslaulajat on kaupungin amatöörikuoroista vanhin. Tällä hetkellä kuoron riveihin kuuluu noin seitsemänkymmentä laulajaveljeä. Laulajien vaimot ovat perustaneet kuorolle huoltojoukot eli Koltuskat. Usein myös laulajaveljeys jatkuu perheessä isältä pojalle.

Näin kertoo Teuvo Toivikko omasta kuorostaan: "Viime vuodet ovat olleet Järvenpään mieslaulajille mieluisaa kehityksen kautta. Eteenpäinmenoon on varmasti omalta osaltaan vaikuttanut suotuisasti se, että kuorolla on ollut onni nauttia yhtäjaksoisesti monia vuosia nuorekkaan ja lahjakkaan kuoronjohtaja-kanttorin, Jarmo Kukkonen, johdatusta. Kuoron pitkäaikaisen puheenjohtajan Risto Niemisen

siirryttyä SULASOL:in Uudenmaan piiriin puheenjohtajaksi, sai kuoro hänen seuraajakseen toisen hyvän järjestöihmisen, Unto Siekkisen.

Vaikka laulaminen amatöörikuorossa on joskus melkoista urakoimista ja puurtamista, niin osataan laulajien piirissä rentoutuakin. Konserttien jälkeiset karonkat ovat oivallisia tuuletustilaisuuksia ja ulkomaanmatkat lujittavat kuoroveljeyden piiriä ja ystävyyttä kansainvälisestikin. Monen kuoroveljen mielestä ulkomaanmatkat ovatkin mieluisin osa kuorotoimintaa samoin kuin ulkomaisten veljes- ja ystäväkuorojen vierailut kotimaassamme.

Järvenpääläiset ovat jo oppineet odottamaan mieslaulajien joulukonsertteja Järvenpään kirkossa. Kuoro on myös koonnut oman äänitteen suosikki-ohjelmistostaan."

JÄRVENPÄÄN NAISLAULAJAT

Kuoron perusti vuonna 1973 säveltäjä, kapellimestari Mauri Hongisto. Monet Hongiston sävellykset kuuluvat jatkuvasti kuoron ohjelmistoon.

Opettaja Lasse Selänne toimi kuoron taiteellisenä johtajana vuosina 1970-74. Tänä aikana kuoro juhli myös 10-vuotista toimintaansa.

Järvenpään naislaulajat

sa, sekä järjesti Järvenpäässä valtakunnalliset naiskuoropäivät, minkä suururakan organisoivat silloinen puheenjohtaja Helga Laaksonen. Tästä ja monista kuoron ja naiskuoroliiton hyväksi tekemistään aloitteista ja ideoiden toteutuksista Laaksonen palkittiin vuonna 1981 Naiskuoroliiton ansiomerkillä.

Syksyllä 1974 saatiin taiteelliseksi johtajaksi musiikinopettaja Rainer Takanen. Hänen johdolla kuoro suoritti Sulasolin antaman kunniatehtävän toimia Suomen edustajana Trondheimin kansainvälisillä musiikkijuhlilla 1975 kesällä. Tällöin päättyi Takasen johtajakausi ja hänen työtään vuoden 1980 loppuun asti jatkoi musiikinopettaja Helena Rajamäki. Tuohon aikaan sijoittui mm. matka Itävaltaan ja kuoron 15-vuotisjuhla.

Tällä hetkellä toimii kuoron taiteellisena johtajana musiikinopiskelija Heikki Ruokonen. Edessä on lähiajan tavoitteena valmentautuminen 20-vuotisjuhlakonserttiin.

Edellämäinittujen esiintymisten lisäksi kuoro järjestää säännöllisesti omia konsertteja, osallistuu vuorollaan oman paikkakunnan itsenäisyyspäivän juhlallisuuksiin sekä Järvenpään kuorojen yhteisiin konsertteihin, vierailee vanhainkodissa ja sairaaloissa jne.

Kuoroon voi pyrkiä jokainen lauluhaluinen nainen. Laulukoetta seuraa n. puolen vuoden koeaika. Viikottaisten harjoitusten lisäksi pidetään laulukauden aikana kaksi tai kolme sunnuntaipäivän kestäväää laululeiriä sopivaksi katsotussa paikassa.

JÄRVENPÄÄN KAMARIKUORO

Järvenpään kamarikuoron perustamisen idea toteutettiin syksyllä 1978. Liikkeellepanevinä voimin olivat mm. kanttori Jarmo Kukkonen ja Olavi Vaskelainen, kuoron puheenjohtaja. Tällä hetkellä kuoron johtajana toimii Ulf Långbacka ja sen puheenjohtajana Jussi Palmqvist. Laulajia on kuorossa kolmissenkymmentä.

Esiintymisiä kuorolla on ollut sekä Järvenpäässä, naapurikaupungeissa että muualla Etelä-Suomessa. Myös Yleisradiolle on tehty nauha. Syksyllä 1983 juhli kuoro 5-vuotista toimintaansa yhdessä saman-

ikäisen Järvenpään Kamariorkesterin kanssa. Tampereen kansainvälisessä kuorokatselmuksessa 1983 kuoro luokiteltiin yhden kullan arvoiseksi.

Kuoro on ollut yhteistyössä muiden järvenpäälaisten musiikinharrastajien kanssa. Monet ovat olleet mukana J.S.Bachin Jouluoratorion esityksessä, josta oma paikkakunta ja samalla naapuritkin on saamassa juhlan loppiaisajan perinteitä.

Kuoron tähänastinen ohjelmisto on ollut monipuolinen. Se ulottuu J.S.Bachin kirkkomusiikista Veljo Tormisen röntyskä- eli tanssilauluihin ja 1500-luvun madrigaalimestareiden paimenlauluista Aulis Sallisen nykyajan Hamppari Hammeen asti.

”Kuoro on iloinen jokaisesta uudesta jäsenestä, joka on valmis ahertamaan hyvän musiikin luomiseksi”, kertoo Kamarikuoron tiedotussihteeri Kyllikki Vallas. Harjoituksissa käytetään sangen paljon aikaa äänenmuodostukseen, koska tavoitteena on instrumentaalinen laulutapa ja yhtenäisen soinnin aikaansaaminen. Tulkinta perustuu hillittyyn voima- ja väriasteikon käyttöön ja vaatii analyttistä, jossain määrin ammattimaista suhteutumista musiikkiin. Palkintona työnteosta on laulamisen ilo, Veljo

Tormisin sävellystä Inkerin Illat siteeraten: ”Laulullain ja naurullain mie surupäivät voitan.”

JÄRVENPÄÄN LAULUTOVERIT

Järvenpään Laulutoverit on kuoro, jonka ohjelmisto koostuu työväenlauluista, perinteisistä suomalaisista kansanlauluista sekä eri maiden lauluista ja laulelmista. Kuoro on sekakuoro ja kuuluu Suomen Työväen Musiikkiliittoon.

Kuoron ensimmäisenä johtajana toimi Reino Sandell sen perustamisvuodesta 1975 vuoteen 1981 asti. Hänen jälkeensä toimi kuoron johtajana Merja Rapeli-Kangas v. 1981-82 ja tällä hetkellä kuoroa johtaa Jari Kangas.

Järvenpään Laulutoverit on osallistunut Pohjoismaisille työväen soitto- ja laulujuhille Oslossa v. 1977 ja Porissa v. 1982. Kuoron 5-vuotisjuhlakonsertti oli v. 1980. Lisäksi on järjestetty omia laululeirejä sekä osallistuttu Suomen Työväen Musiikkiliiton kesäleireille. Kuoron jäsenmäärä on vaihdellut 30-50 välillä. Tulevasta toiminnasta mainittakoon suunnitteilla oleva 10-vuotisjuhlakonsertti sekä osallistuminen Pohjoismaisille Työväen musiikkijuhlille, jotka pidetään todennäköisesti tällä kertaa Islannissa v. 1987.

Järvenpään laulutoverit. Kuva: TjVU

JÄRVENPÄÄN KIRKKOKUORO

Vuonna 1984 tulee kuluneeksi 35 vuotta Järvenpään kirkkokuoron perustamisesta. Tänä aikana on kuoro toiminut tiiviisti seurakunnan yhteydessä juhlistaen kirkkovuoden tapahtumia omilla esiintymisillään. Kuoron perustajajäsenistä on vielä toiminnassa mukana opettaja Ilmari Kokkonen, hän oli myös kuoron ensimmäinen johtaja.

Kuoron ohjelmisto on määrätynyt paljolti kirkkovuoden mukaan. Mm. Johan Sebastian Bachin kantaatteja on kuulunut perusohjelmistoon, mutta kuoro on harjoitellut viime aikoina myös uudempaakin hengellistä musiikkia.

Oman seurakunnan puitteiden lisäksi kuoro on esiintynyt myös muualla, mm. Helsingin tuomiokirkossa ja Taivallahden kirkossa. Kuoro on vierailut myös muissa seurakunnissa ja vastaanottanut vieraita, mm. naapuriseurakuntien kuoroja.

Järvenpään kirkkokuoron jäsenmäärä on vaihdellut 30-35 välillä. Tällä hetkellä kuoron johtajana toimii Timo Olli.

Marja Hongisto-Aberg

JÄRVENPÄÄN ORTODOKSINEN KIRKKOKUORO

Järvenpään ortodoksinen kirkkokuoro on toiminut paikkakunnalla vuodesta 1948, jolloin Järvenpään ortodoksinen rukoushuone rakennettiin. Ortodoksinen seurakunta on syntynyt pääasiassa luovutetusta Karjalasta tänne muuttaneista terijokelaisista, raivolalaisista ja kyyröläläisistä. Seurakunnan ensimmäinen pappi oli Mikael Orfinski ja kirkkokuoron ensimmäinen johtaja Nina Krjukov. Vuodesta 1975 pappina on toiminut Mikael Kasanko ja vuonna 1981 tähän toimeen tuli Viktor Porokara. Kuoron johtaja on kanttori Tanja Wilenius.

Järvenpään ortodoksinen kirkkokuoro harjoittelee esiintymisiään varten kolme vuotta vanhassa "Jumalan synnyttäjän kasaanilaisen ikonin muistolle" pyhitetyssä seurakunnan kirkossa. Kirkkokuoroon kuuluu 18 jäsentä, jotka kootaan seurakunnan keskuudesta kaikista halukkaista laulutaitoisista henkilöistä. Kuoro laulaa sekä suomen

että slaavin kielellä ja kokoontuu harjoittelemaan kerran viikossa, tarpeen mukaan työtavoitteesta riippuen useamminkin.

Kuoron esiintymiset eivät jää pelkästään jumalanpalveluksiin, vaan kuoro harjoittaa radiopalveluksia, vierailee vanhainkodeissa, esiintyy sävelhartauksissa jne.

"Ortodoksisen kalenterivuoteen kuuluu 12 suurta juhlaa. Jumalanpalveluksia pidetään kaksi kertaa viikossa lauantaina vigilia ja sunnuntaina liturgia.

Ortodoksinen kirkkomusiikki kuuluu hyvin kiinteästi jumalanpalveluksiin. Kaikki on Jumalan palvelemista, sana, sävel, tuohus, ristinmerkki ja ikoni. Kaikki on rukousta. Musiikilla on hyvin tärkeä asema. Vain saarnat ortodoksisessa jumalanpalveluksessa esitetään kertomatyylillä, kaikki muu tapahtuu resitoiden eli musiikin avulla.

Kirkon perinne painottaa sanaa ja tekstiä. Sävel on sanan nöyrä palvelija. Soittimet puuttuvat meiltä kokonaan. Käytämme suoraan "Jumalan luomaa soitinta ts. lahjoitamme takaisin kaiken minkä Jumala on luonut". Tämä on kiertotietä eräänlainen uhri", Tanja Wilenius kertoo.

Tanja Wilenius on toiminut ortodoksisen seurakunnan kanttorina 1981 vuodesta lähtien, koulu-

Järvenpään ortodoksinen kirkkokuoro tuksensa toimeen hän on saanut Kuopion pappisseminaarissa ja Kuopion konservatoriossa.

U.K.

DENARIT - JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN LAULU- JA SOITINYHTYE

Kymmenisen vuotta sitten perustettiin Järvenpään seurakunnan yhteyteen nuorten laulu- ja soitinyhtye, joka sai nimekseen Denarit. Yhtyeessä toimivat tällä hetkellä seuraavat jäsenet: Jaana Laasonen, Eeva Pekkanen, Päivi Talusen, Soile Tikkanen, Aimo ja Hannu Lankinen, Erik Lundmark ja Ilkka Pukkila. Yhtyeen vetäjänä ja innostajana on toiminut vuodesta 1976 lähtien Jarmo Kukkonen.

Denarit on yhtye, jonka jäsenet laulavat ja soittavat lähinnä Gospel-musiikkia. Soittimia ovat kitara, basso, piano ja huilu. Kuluvana syksynä on valmisteltu omaa LP-levyä, joka ilmestyy keväällä 1984.

Seurakunnan tilaisuuksien lisäksi yhtyeellä on ollut runsaasti esiintymisiä myös muualla, mm. tv:ssä ja radiossa sekä konsertteja Etelä-Suomessa. Vuonna 1978 yhtye voitti hengellisen musiikin sarian Nuorison valtakunnallisessa taidetapahtumassa Kotkassa.

MAURI HONGISTO - TAMPERELAISTUNUT JÄRVENPÄÄLÄISSÄVELTÄJÄ

Entinen järvenpääläinen ja nykyinen tamperelainen säveltäjä Mauri Hongisto sanoo pyrkimyksensä säveltäjänä olleen ennen kaikkea tehdä kaunista musiikkia. Hänen mielestään musiikin tulee olla sellaista, että se puhuttelee kuuliensa. Säveltäjän tulisi säveltää ihmisiä, ei arvostelijoita varten.

Näitä pyrkimyksiä hän onkin rehellisesti toteuttanut kautta koko säveltäjänkuvansa. Toki hänen sävellyksissään on myös aimo annos modernistisuutta, mutta esim. sarjallisuus ei häntä koskaan ole kiinnostanut.

Mauri Hongisto on syntynyt Tampereella 23.2.1921, jossa hän myös kävi koulunsa. Ensimmäinen sävellys, ”Hämyvalssi”, syntyi rintamalla ja sodan jälkeen heräsi todenteolla halu säveltää. Mauri Hongisto opiskeli Sibelius-Akatemiassa

ja suoritti kapellimestaridiplomin v. 1951 ja sävellysdiplomin v. 1958. Opettajana oli aluksi Selim Palmgren, sitten Aarne Merikanto.

Opiskelun jälkeen seurasi monia työn täyttämisiä vuosia Järvenpäässä: opetustyötä, orkesterin ja kuoronjohtoa sekä sävellystyötä. Tuon ajan sävellystyöstä mainittakoon sijoittumiset monissa kilpailuissa sekä laulajatarvaimoa varten sävelletyt vokaalitekset.

Säveltäjä muistelee 50-60-lukua todeten musiikin harrastuksen nykyään olevan toista luokkaa kuin silloin: innostus ja harrastus varsinkin nuorison keskuudessa on lisääntynyt valtavasti.

Sävellystyö lienee monelle lukopuoliselle mysteeri: säveltäjä saattaa työskennellä hyvän luomisvireen vallassa pitkiä aikoja, mutta sitten saattaa seurata näennäisesti

täysin passiivinen kausi. Joillakin säveltäjillä voi kulua jopa vuosia niin, ettei haluta tehdä työtä, mutta sitten alkaa luomistyö taas sujua esim. jonkin kimmokkeen ansiosta, ja säveltäjä kirjoittaa joskus näennäisen helpon näköisesti paperille asioita, jotka ovat kypsyneet mielessä pitkän ajan kuluessa.

Säveltäjä Mauri Hongisto kertoo, että 60-70-lukujen vaihteessa syntyi hänen mielestään voimakas halu uudistua, tehdä sitä myös uuden ympäristön avulla. Entinen syntymäkaupunki Tampere alkoi palata mieleen. Lopullinen päätös muutosta Tampereelle tehtiin, kun säveltäjä ja hänen vaimoan pyydettiin opettajiksi vastaperustettuun Pirkanmaan musiikkiopistoon.

”Tampereen kausi” on ollut säveltäjän aktiivisin luomisvaihe. Tampereella Mauri Hongisto on pitänyt 3 omaa sävellyskonserttia sekä säveltänyt runsaasti muuta kilpailu- ja tilausohjelmistoa. Tampereen kaupunginorkesteri on kantoesittänyt hänen teoksiaan mm. huilistipoika Timoa varten sävelletyn huilukonserton. Lukuisat sävellykset ovat löytäneet tiensä radioon sekä konsertteihin eri puolille Suomea.

Kuorosäveltäjänä lienee Mauri Hongisto monelle tuttu: useat hänen sävellyksistään kuuluvat kuorosten kantaohjelmistoon. Entisenä kuoromiehenä on kuoro instrumenttina hänelle mieleinen ja kuorosävellyksiä on runsaasti. Näistä mainittakoon mm. Aleksis Kiven runoon sävelletty Keinu, ”Kevät on taas tullut” -sarja naiskuorolle sekä ”Elä maa” -sarja mieskuorolle.

Viime aikoina on Mauri Hongisto säveltänyt myös kirkkomusiikkia, mm. messun sekakuorolle, solisteille ja uruille. Puhallinkvintetto, myös Järvenpää-kvintetin täällä esittämä, valmistui 60-vuotis-sävellyskonserttiin. Parhaillaan säveltäjä valmistee sinfoniaa. Vokaalimusiikista mainittakoon mm. sarja Katri Valan runoihin.

Tällä hetkellä nauttii säveltäjä valtion taiteilijaeläkettä, joka myönnettiin hänelle v. 1981. Sävellystyö kuitenkin jatkuu vireänä edelleen.

Mauri Hongisto

Marja Hongisto-Aberg

ORKESTERITOIMINTA

Kun joukko soittotaitoisia osuu saman pöydän ääreen, keskustelu ennenpitkää kääntyy musiikkiin. Ja jos samanlainen musiikki sattuu kiinnostamaan läsnäolijoita, voi syntyä eräänlainen piiri ja lopputuotteena orkesteri. Lähinnä näin on myös tapahtunut paikkakunnan orkestereiden liikkeellelähtö Järvenpäässä. Tällä hetkellä Järvenpäässä toimii ainakin seuraavat esitelmämme orkesterit: Järvenpääkvintetti, Järvenpään hanuripartio, Louhen pelimannit, Tanhuniityn orkesteri ja Järvenpään Kamariorkesteri.

JÄRVENPÄÄN KAMARIORKESTERI ry.

Järvenpään Kamariorkesteri on perustettu vuonna 1978. Kamariorkesterin perustamisen teki mahdolliseksi ja mielekkääksi monien ammattimuusikoiden muuttaminen Järvenpään tai lähiympäristöön, seudulla jo asuvien lisäksi. Muusikoiden tarve soittaa vaativaa kamarimusiikkia, jota sanotaan myös musiikin herkimmäksi lajiksi, on viime vuosina merkinnyt monen uuden orkesterin perustamista maahamme. Järvenpään sijainti on tehnyt mahdolliseksi sen, että tänne on voitu perustaa kamariorkesteri maamme eturivin muusikoista, joka seikka asettaa Järvenpään erityisasemaan kaupunkiemme joukossa.

Järvenpään kamariorkesteri esiintyy omin konsertein, yhdessä paikkakunnan kuorojen kanssa, kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa, ym. tapahtumissa tilauksien mukaan.

Orkesterin ohjelmisto sisältää vanhaa ja uutta, klassista- ja romanttista musiikkia, kansansävelmiä ja nk. viihdemusiikkia, renessanssista nykypäivään. Orkesterin vahvuus kokoonpanosta riippuen vaihtelee 15 ja 25 soittajan välillä. Orkesterin johtaja on sen perustaja kapellimestari Kalervo Kulmala.

Kalervo Kulmala

JÄRVENPÄÄ - KVINTETTI

Puhallinkvintetti on kamarimusiikkiryhtye, jonka tavallisesti muodostavat huilu, oboe, klarinetti, käyrätorvi ja fagotti. Tämä kokoonpano vakiintui vuoden 1800-tienoilla säveltäjien Franz Danzin ja Anton Reichan ansiosta. 1900-luvulla ovat puhallinkvintetille säveltäneet mm. Paul Hindemith, Carl Nielsen ja Arnold Schönberg. Tunnetuimpia suomalaisia kvintettoja ovat Joonas Kokkosen ja Pentti Raition teokset, jotka oletettavasti ovat syntyneet Järvenpäässä.

Järvenpääkvintetti perustettiin vuonna 1975. Sen jäsenet ovat Arvi Piipponen (huilu), Juha Metsäpelto (oboe), Kullervo Kojo (klarinetti), Kalervo Kulmala (käyrätorvi) ja Olavi Ojanperä (fagotti). Piipponen, Metsäpelto ja Kulmala

asuivat perustamisen aikoihin Järvenpäässä. Kvintetin kokoonpanon täydentäminen sai tänne muuttamaan myös Kojon ja Ojanperän.

Päätoimenaan kvintetin jäsenet työskentelevät Radion Sinfoniaorkesterissa, Helsingin Kaupunginorkesterissa sekä Kalervo Kulmala Kouvolan Kaupunginorkesterin kapellimestarina, joten kvintetti harjoittelee ja esiintyy vapaa-aikanaan.

Kvintetin ohjelmisto on muodostunut laajaksi ja monipuoliseksi vuosien varrella. Se käsittää eri aikakaudet ja tyyliuunnat. Aivan uusimman musiikin kiemurat eivät kuitenkaan kuulu ohjelmistoon. Alkuperäisten kvintettiteosten lisäksi käytössä on runsaasti sovituksia tunnetuista sävellyksistä, Jorma Panula on tehnyt useita näistä nimenomaan Järvenpääkvintetille.

Järvenpää -kvintetti. Kuva: TjvU

Järvenpään kamariorkesteri ja kamarikuoro. Kuva: TjvU

Yhtye esiintyy erilaisissa paikakunnan kulttuuritilaisuuksissa, kuten vuosijuhlissa ja avajaistilaisuuksissa. Jokavuotisia esiintymisiä ovat olleet pitkään iltasoitto-konsertti kevään kynnyksellä sekä tapaninpäivän serenadit sairaalassa ja vanhainkodissa.

Merkittävänä musiikkikasvatustyönä on pidettävä koululaiskonsertteja, joita on pidetty kaikissa Järvenpään kouluissa sekä myös Tuusulassa. Puhallinkvintetti soveltuukin erittäin hyvin tähän tarkoitukseen soitinvalikoiman monipuolisuuden ja helpon liikutelavuutensa vuoksi. Vaikka toisaalta on paljon sävelletty musiikkia puhallinkvintetille ja pianolle, niin Järvenpää-kvintetti ei ole ottanut tällaisia sävellyksiä ohjelmaansa.

Järvenpää-kvintetti on tehnyt radionauhoituksia, joista eräät esiintyvät ohjelmistossa usein. Vuonna 1981 tehtiin ystävyysvierailu Ruotsiin Täbyyn. Joitakin konsertteja on pidetty myös muualla Suomessa mm. Messilän Kartanohotellissa. Viime aikojen merkittävimpiä tilaisuuksia on Joonas Kokkosen 60-vuotisjuhlakonserttiin osallistuminen.

Konserttoinnin lisäksi yhtyeen jäsenet toimivat opettajina. Kvintetin perustamisella oli ratkaiseva merkitys Keskin Uudenmaan Musiikkiopiston harvinaisten soittimien opetuksen alkamiseen.

Järvenpää-kvintetin pitkäaikaista toimintaa voi pitää poikkeuksellisenä Suomessa, sillä tämän kvintetin lisäksi on maassamme vain kaksi säännöllisesti toimivaa puhallinkvintettiä: Crusell-kvintetti ja Helsinki-kvintetti.

Tulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu äänilevyjen teko. Uudenmaan läänin taidetoimikunta on myöntänyt v. 1982 tukea tähän toimintaan, rahoituksen loppuosa on vielä järjestymättä.

Tulevaa Järvenpää-taltoa kvintetti odottaa suurella innolla, koska tähän asti on jouduttu konsertoimaan akustiikaltaan epätyytyttävissä saleissa. Järvenpään kaupunki on tukenut koko ajan yhtyeen toimintaa.

LOUHEN PELIMANNIT

Louhen pelimannit on harrastepohjalla toimiva pelimanniyhtye, jonka päätarkoituksena on suomalaisen pelimannimusiikki-perinteen vaaliminen. Louhen pelimannit koostuu säännöllisesti harjoittelemaan kerran-pari viikossa. Yhtye antaa lisäväriä paikkakunnan musiikkielämään nimenomaan sen

edustamalla kansanmusiikin alueella.

Louhen pelimannien perustajia oli viulisti Altti Hirvimäki, joka kolmen hanuristin kanssa pisti yhtyeen pystyyn Louhelassa vuonna 1976. Yhtyeen kokoonpano on vuosien varrella muuttunut ja nykyisin sen muodostaa viulisti Pentti Alanen, Jorma Kosonen ja Raimo Luttinen, mandoliinin soittaja Markus Tontti, hanuristi Kalevi Jakonen, harmoonin soittaja Anna-Liisa Hirvimäki ja bassoa soittava Pauli Salo, joka toimii myös pelimanniyhtyeen johtajana. Tuusulalainen Toivo Viljanen on ollut myös mukana aika ajoin viulua soittamassa. Tällä kokoonpanolla yhtye pärjääle melko mukavasti, joskin viulisteja kaivattaisiin lisää.

Harjoituksia pidetään pari kertaa viikossa. Sunnuntaisin yhtye kokoontuu vuorotellen jonkun soittajan kotiin ja viikolla harjoitellaan työväentalolla, jossa yhtye osallistuu myös pelimannimusiikin opetustyöhön Pauli Salon johdolla.

Vuosittaisista esiintymisistä tärkein on Sepänsoitto alkukesästä, siihen Louhen pelimannit ovat osallistuneet jo vuodesta 1977 alkaen. Kerran miteltiin taitoja myös Suomen mestaruuskilpailuissakin ja saatiin pelimannisoittajien kolmas sija.

Ohjelma koostuu siis pääasiassa puhtaasta pelimannimusiikista, mutta jonkin verran on esitetty myös ns. vanhempaa tanssimusiikkia ja hääsoittoa lähinnä paikkakunnan eri tilaisuuksissa. Esiintymisiä on ollut keskimäärin 15 vuodessa.

Pelimannimusiikkiyhtyeitä on lähiseudulla toki muitakin, joista vakituisesti kokoontuu soittelle-

maan Jokelan yhtye. Yhtyeitä on myös Keravalla, Hyvinkäällä ja Mäntsälässä.

Louhen pelimannit on alusta alkaen pyrkinyt esittämään pelimannimusiikkia mahdollisimman puhtaasti eli siten, kun sitä aikoinaan on esitettykin, jonkin verranhan sovitustyötä joutuu pakostakin tekemään.

Ohjelma sisältää suomalaista pelimannimusiikkia lähinnä niiltä seuduilta, joilta soittajakin ovat kotoisin: Savosta, Satakunnasta, Pohjanmaalta jne. Pyrkimyksenä on sisällyttää ohjelmaan myös uusmaalaista pelimannimusiikkia, tosin sitä on melko vaikea löytää kentältä, koska pelimannimusiikin soittajien ketju on päässyt katkeamaan. Onneksi kirjallisuudessa sitä on sen verran, että sitä ainakin lähitulevaisuudessa voimme ottaa ohjelmistoomme, Pauli Salo selvittää.

Kaikenkaikkiaan Louhen pelimanneilla on päävastuu Keski-Uudenmaan pelimannimusiikkiperinteestä, ja he pyrkivät omalla panoksellaan rikastuttamaan Järvenpään musiikkielämää.

JÄRVENPÄÄN HANURIPARTIO

Järvenpään Hanuripartio perustettiin lokakuussa 1977. Kerhon puheenjohtajana on toiminut Risto Karlsted, varapuheenjohtajana Olavi Hartikainen, sihteerinä ja varainhoitajana Hesekeel Kytölä. Muita johtokunnan jäseniä ovat Uolevi Haapakoski, Veikko Louhisuo, varalla Keijo Ceder ja Henry Artman.

Viikottaiset harjoitukset pidetään V.R:n ruokatuvalle Järvenpäässä torstaisin Harmonikan soi-

Louhen pelimannit. Kuva: TJVU

Järvenpään Hanuripartio

tonopetusta pyritään antamaan kaikenikäisille. Kesäisin järjestetään Harmonikkaleiri kerhon jäsenille.

Esiintymällä toisten yhdistysten järjestämissä tilaisuuksissa karutetaan yhdistyksen varoja ja mahdollistetaan sen toiminta.

pinen klarinetti, Kauko Ahonen, kitara, Jouko Naukkarinen hanuri ja laulusolistina oli Heikki Lyhykäinen.

Kylän neljä laulavaa tyttöä muodosti yhtyeen nimeltä ”diskok-

set” siihen kuuluivat Riika Paakkunainen, Hanni Heinonen, Karita Naukkarinen ja Liisa Pälikkö.

Orkesteri on soittanut oman kylän tilaisuuksien lisäksi mm. Järvenpää-päivillä. Asukasyhdistystoiminnan varojen kartuttamiseksi järjestettiin ilmatat Seurojentalolla ja Perhejamit Hummerissa jne.

Orkesteri toimii edelleen viireänä, joskin sen kokoonpano on vuosien varrella muuttanut sen mukaan miten jäseniä on muuttanut pois kylästä ja uusia tullut tilalle.

Vuonna 1983 Tanhuniityn orkesterissa soittavat: Tapani Rainamaa basso, Matti Virtanen kitara, Jaakko Koskinen kitara, Helge Frondén urut, Lassi Markkanen rummut, Paroni Paakkunainen saxofoni ja huilu sekä Jouni Heinonen viulu. Laulusolistina on Heikki Lyhykäinen.

Kylän kolme pientä tyttöä on muodostanut uuden tyttöjen lauluryhmän ”Hattuset”. Siihen kuuluvat Kirsi Korhonen, Niina Määttä ja Katri Markkanen.

TANHUNIITYN ORKESTERI

Tanhuniityn orkesteri syntyi samaan aikaan kuin Tanhuniityn asukasyhdistyksen vuonna 1977 uudessa pientalokylässä. Kylään oli muuttanut kolme ammattilaismuusikkoa: Paroni Paakkunainen, Jouni Heinonen ja Robi de Godzinsky. Kun Yhdessä kyläläisten kanssa istuttiin iltaa kääntyi jutustelu luonnollisesti musiikkiin, jolloin huomattiin että kylässä asuu enemmänkin soittajia, jos ei aivan ammattilaisia niin ainakin harrastelijoita. Näin nousi ajatus oman orkesterin perustamisesta.

Korttelituvan seinän ilmoitustaululla kutsuttiin kokoon kaikki kylässä asuvat soitonharrastajat, ja näin kylän orkesteri oli syntynyt.

Orkesterin varsinainen tarkoitus oli hauskan yhteisen harrastuksen ohella viihdyttää kyläläisiä erilaisissa yhteisissä tilaisuuksissa lähinnä kevyttä tanssimusiikkia esittäen. Orkesteri kokoontui säännöllisesti harjoittelemaan lauantaisin ja Paroni sovitti sille musiikkia.

Alkuaikoina orkesterissa olivat soittamassa seuraavat tanhuniityläiset: Paroni Paakkunainen, saxofoni ja huilu, Ritva Paakkunainen, viulu, Jouni Heinonen, viulu, Siri Heinonen, viulu, Hanni Heinonen, sello, Harri Heinonen, rummut, Pentti Aro, saxofoni, Pertti Peltoranta, basso, Sakari Hulkko, basuna, Reijo Reijonen huilu, Niko Paakkunainen lyömäsoittimet, Jyrki Kaup-

Tanhuniityn orkesteri. Kuva: Värisuomi Oy, Matti Kolho

JAZZ-MUUSIKKOMME

"PARONI" PAAKKUNAINEN

Tuusulassa päivänvalon 24.10. 1943 nähnyt Seppo Paakkunainen tutummalta nimeltään "Paroni" Paakkunainen asuu Järvenpäässä Tanhuniityssä vaimonsa Ritvan ja poikansa Nikon kanssa. Riika-tytär on jo muuttanut omaan pesäänsä Helsinkiin.

Paroni on tämän hetken yksi tunnetuimmista jazz-muusikoistamme, joka on saanut kosolti mainetta ja kunniaa ympäri maailmaa omaperäisillä sovituksillaan ja sävellyksillään.

Sepon ikiomaa musiikkia on tano-musiikki, jonka edustamalla Tanomanialla hän voitti sovitajapalkinnon Pohjois-Euroopan radioyhteyden viihdekilpailuissa vuonna 1982.

Tanomanian voima piilee muinaissuomalaisessa kulttuurissa, joka käytti luontoa musiikin lähtökohana. Keskeisenä soittimena on tuohihuilu, se taas polveutuu paimenkulttuurista. Soittimen tarveineethan löytyvät suomalaisesta luonnosta. Toinen uuden tuohikulttuurin soitin on Viburnum Opulus Flauto, koiranheisipuusta tehty pilli. Tanomaniassa helähtää myös kantele sopusoinnussa nykyaikaisten sähkösoittimien kanssa.

Yön ja päivän rytmi, hidas-nopea, on luonnonmukainen syke. Ihmiset ovat eläneet kymmeniä vuosituhansia tämän rytmin mukaan. Tekninen kiihkeä kehitys ja teollinen kasvu ovat Sepon arvelujen mukaan hävittäneet nykyaikaiselta ihmiseltä kyvyn aistia tätä maanläheistä rytmiä. Toisaalta kansanmusiikki sellaisenaan ei jaksa kiinnostaa nykyajan ihmistä, vaan sitä on kehiteltävä.

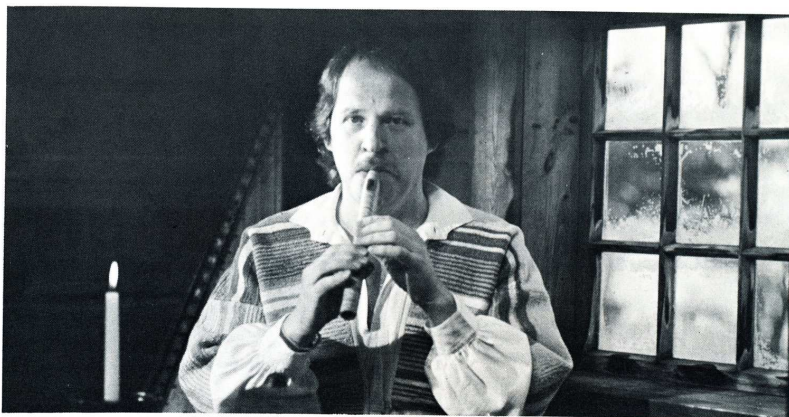
Toivon Tanomanian synnyttävän rytmipalsamia, joka elvyttää kuulijan rakkauden luontoon ja elämään.

Seppo Paakkunaisen perusajatus musiikkia luodessa kiteytyy Lönnrotin sanontaan: "Ei pidä uutta laulua karsaasti katsottaman, ei pidä vanhaa hyljeksittämän ja halveksittaman- vanhasta hyvä, uudessa se mukautuu käyttökelpoiseksi ja mukavaksi".

Tanomaniassa olen käyttänyt itkuvirttä kaanonina. Idean sain Si-

beliuksen Lemminkäinen Tuonelasassa -teosta kuunnelllessani. Siinä Sibelius on käyttänyt itkuvirren melodiasta aiheita, Paroni selvittää.

Paronille musiikki merkitsee elämää, joka ei koskaan eroa erilliseksi ilmiöksi. Tällä hetkellä on työn alla Herman Hessen runojen säveltäminen. Sävellykset yleensä saattavat syntyä autossa, Rekkukoira ulkoiluttaessa jne.

"Paroni" Paakkunainen

-Vihellän ne itselleni muistiin ja kehittelen edelleen. Parhaimmat herkullisimmat sävelmät rupeavat sähköttämään, laulattamaan tai vihellyttämään. Jammailen niitä itsekseni. Monimutkaisiin sävellyksiin tarvitsen pianon avuksi.

-Yritän tehdä koko ajan uusia sovituksia ja uutta musiikkia, en ole koskaan halunnut antautua kaupalliselle alalle. Tällainen musisointi on taloudellisesti arveluttavaa, mutta suurena apuna ovat olleet taiteilija-apurahat. Nyt 3-vuotisapurahaa nauttiessani voin todella paneutua sellaisen musiikin tekemiseen, josta pidän. Sovitustöitä olen toki joutunut tekemään tilaustyönä, jostainhan on leipää perheelle tienattava.

Sibelius-Akatemiassa kokemiaan opiskeluvuosia 1962-66 Seppo pitää antoisina. Erityisen rikasta aikaa perheelle oli Amerikassa vietetty stipendivuosia 1975. Paroni ihmettelee sitä, että Sibelius-Akatemiassa vasta nyt on otettu opetusohjelmaan kansanmusiikin ja jazzin opetus. Hän on joutunut hankkimaan enimmäkseen taidot ja tie-

dot itseopiskelulla kirjoista ja arkistoista.

Paroni on varsin monipuolinen ja omaperäinen musiikin tekijä. Hän on säveltänyt musiikkia elokuviin "Lampaansyöjät" v. 1972, "Karvat" v. 1974, "Syksyllä kaikki on toisin" v. 1978 sekä useita lyhytfilmejä.

Huomattavaa tunnustusta hän sai Leo Suomelan "Kanteletar"

-näytelmän säveltäjänä vv. 1975-76. Tuorein näytelmäsävellys on Paavo Liskin ohjaama "Maaton kansa". Sen käsikirjoituksen on tehnyt Mikko Samulinen ja sitä on esitetty hyvällä menestyksellä Nurmeksessa Bomban talolla.

Paronin jazz-musiikon taidoista kertovat vuonna 1973 myönnetty Yrjö-palkinto sekä se, että Paroni julistettiin Helsingin juhlaviikoilla vuoden jazz-säveltäjäksi 1981. Seppo Paakkunainen on ollut lukuisien yhteyden johtaja. Näistä Soulset sai Sofiassa 1968 kultamitalin ja Karelia II:n levyalbumi "Tuohihuilu" nimettiin vuoden levyksi 1981. Porin Jazz-juhla on vietetty 18 kertaa, näistä Paroni on ollut mukana 14 kertaa esiintyjänä. Hänet tunnetaan myös lukuisten lastenlaulujen soittajana ja säveltäjänä sekä saamelaisperinteeseen pohjautuvan "uusi joiku"-musiikin soittajana.

Paronin muusta tuotannosta on mainittava sävellyksistä sinfonia-orkesterialle yksi sinfonia ja kolme sarjaa, toista kymmentä teosta so-

MILLOIN ALKAA POPULAARIMUSIIKIN KOULUTUS?

listille ja kamariorkesterille, teoksia big-bandille ja solisteille yli 30, joista kahdeksan on sarjamuotoista, yli sata pienempää sävellystä sekä teoksia seka- ja mieskuoroille.

Saxofoni, erityisesti baritoni, huilut ja viulu ovat Sepon soittimia. Baritonista syntyi taiteilijanimikin. Sävellyksiä ja sovituksia on parisataa ja ulkomaankiertueita koko joukko.

-Ensimmäinen soittamani laulu oli "Kukkuu, kukkuu, kaukana kukkuu". Aloitin opintoni 13-vuotiaana viululla keravalaisen musiikinopettaja Aarne Nurmisen johdolla.

-Puhallinsoittimet ovat aina kiinnostaneet minua. Ensimmäisen hopeanvärisen saxofonin ostin sunnuntailehtien jakamisesta tienämälläni rahoilla.

Tällä soittimella Paroni aloitti esiintymiset Raimo Viita-ahon kanssa perustamassa orkesterissa Korsossa. Sen jälkeen hän on soitellut kymmenissä kokoonpanoissa sekä ulkomailla että täällä Suomessa. Viimeisin merkittävä kansainvälinen orkesteri on 18-miehinen George Gruntz Concert Jazz Band vv. 1980-83.

Paronin kiintymys ja taidot musiikkiin ovat verenperintöä pelimanni-isältä Toivo Paakkunaiselta sekä isoisältä, joka toimi Kerimäen puukirkossa esilaulajana. Huumorintaju ja rakkaus karjalaiseen musiikkiin kertovat juurien olevan Itä-Suomesta, äidin perhe Kiteeltä ja isän Kerimäeltä.

Muinaissuomalainen kansanmusiikki eväänään, maailmalta kuultu kuubalainen musiikki höysteenään Paroni luo jatkuvasti uutta omaperäistä nykyajan kiireistä ihmistä kiehtovaa musiikkia, joka rauhoittaa ja on jotenkin tutunomaista, vaikka emme edes tunnista aina miksi.

Ritva Paakkunainen on saannotan useita Sepon sävellyksiä, Riika laulanut niitä lastenlevyille. Niko on myös tiukasti kiinni musiikissa opiskellessaan sitä Oulunkylän jazz-opistossa. Riika on oppilaana Helsingin Sibelius-lukiossa.

Ulla Kervinen

Vaikka tiedämme, että kuuntelemastamme musiikista on suurin osa viihdemusiikkia, lienee yllätys, että klassisen musiikin osuus on vain n. kymmenen prosenttia. Näin kuitenkin väittää Hampurin Musiikkiakatemian Professori Herman Rauhe tutkimuksessaan. Hänen mukaansa kaikesta maailman musiikista -siitä mitä tuotetaan, välitetään ja kuunnellaan - on yli 90 % populaarimusiikkia.

Kun vapaa-aika yhteiskunnassamme lisääntyy, on selvää, että tuon musiikinalueen merkitys tulee entisestäänkin kasvamaan. Tästä seurauksena on alan koulutustarpeen lisääntyminen ja alan laadukkaiden esiintymistilojen ja tilanteiden luominen. Musiikin lisäksi em. tarve koskee varmasti kaikkea kulttuuritoimintaa.

Vuonna 1970-71 todettiin opetusministeriön rahoittamissa tutkimuksissa nk. afroamerikkalaisen musiikkiperinteen opetustarve, joka johti koulutusta valmisteleviin toimenpiteisiin. Tällä hetkellä käytävissä olevien tutkimusten mukaan ja kartoitusten perusteella, joita viimeksi mainittuja allekirjoittanut on mm. läänintaiteilijan työssään - ja sitä ennenkin - viimeiset seitsemän vuotta tehnyt, voidaan todeta opetustarpeen vähintäänkin kymmenkertaistuneen vuodesta 1970.

Kaikkea edellä esitettyä taustaa vasten on Uudenmaan läänin taidetoimikunta kiinnittänyt populaarimusiikin koulutusasiaan huomiota ja havainnut tarjonnan ja tarpeen välillä ammottavan kuilun. Läänin taidetoimikunta on ryhtynyt toimenpiteisiin ja esittää opetusministeriölle mm. seuraavaa:

Kun Sibelius-Akatemiassa on käynnistetty jazzmusiikin koulutusohjelma, pitäisi maamme muihinkin musiikkioppilaitoksiin pyrkiä mahdollisimman pian saada populaarimusiikin koulutusta. Tavoitteena tulisikin olla, että kaikissa maamme musiikkioppilaitoksissa tulisi olla valmius opiskella ko. musiikin lajia.

On tärkeää, että koulutuksen myötä saavutettu ammattipätevyys voidaan hyödyntää myös "kentäl-

lä". Tältä osin läänin taidetoimikunta esittääkin kiireelliseksi tavoitteeksi mahdollisimman monien uusien työpaikkojen luomisen populaarimusiikin alueelle.

Mitä tämä ihanteellisimmillaan merkitsisi Järvenpäässä? No, ensinnäkin Ylermi Kuulan johtamassa musiikkiopistossamme soisi jazz ja pop. Enää ei tarvitsisi muutaman järvenpääläisen anoa rahaa opintoja varten Oulunkylän Pop-Jazz musiikkioppilaitokseen. Mutta niin kauan, kun kotipaikkakunta ei pysty tuon kaltaista musiikkikoulutusta tarjoamaan tulisi kaupunginhallituksen antaa taloudellinen tuki anojille.

Oppilaitoksen lisäksi kaupungissa soittaisi tasokkaan kamariorkesterin lisäksi tasokas viihdeorkesteri, jonka olemassa oloon mm. valtio suhtautuisi myötämielisesti. Milloin tämä kaikki toteutuu onkin jo toinen asia.

Jani Uhlenius:

Jani Uhlenius on syntynyt Järvenpäässä vuonna 1945. - Siis oman paikkakuntamme poikia. Hän on toiminut Uudenmaan läänintaiteilijana vuodesta 1977.

Jani Uhleniuksen muusikon ura on sangen monipuolinen. Hänet tunnetaan viihde-teatteri- ja jazzmuusikkona, säveltäjänä, sovittajana ja kapellimestarina. Hän on ollut eri orkestereissa, oma yhtye hänellä oli vuosina 1966-68.

Jani Uhleniuksen kädenjälki yhteistyössä M.A. Nummisen kanssa näkyy Jörn Donnerin "Perkele-kuvia Suomesta" ja Jaakko Talaskiven "Herra-Huu" -elokuviin musiikissa.

Teatterimusikkona Uhlenius on ollut tuottoisa. Hän on säveltänyt musiikin seuraaviin näytelmiin: Tanssinäytelmä Lumikki (Tanssiteatteri Raatikko), Hyrrä (Suomen Kansallisteatteri) Euripides: Medea sekä Prinsessa Törnrosa (Svenska Teatern). Prinsessa Ruusunen (TV-teatteri) Volpone: Kettu (MTV:n teatteri) ja Ibsen: Brand (Radio Teatern) Jani Uhlenius on toiminut jazz- ja popmusiikin opettajana Hyvinkään musiikkiopistossa 1972-76

MUSIIKIN OPETUS

ja Valtion säveltoimikunnan jäsenenä 1974-76.

Kapellimestarin ominaisuudessa hän on vierailut Kuopion, Turun, Jyväskylän, Kouvolan, Kotkan ja Oulun kaupunginorkestreissa. Ulkomaihin suuntautuvista esiintymismatkoista voi mainita Pohjoismaat, Saksan Liittotasavalta, Neuvostoliiton, USA:n, Kanadan ja DDR:n. Hän on osallistunut myös Berliinin Teatteri- ja Musiikkifestivaaliin 1980.

Jani Uhlenius on ollut sovittaja-kapellimestarina useilla LP-levyillä, häneltä on ilmestynyt monia äänilevyjä, hän on toiminut studio-muusikkona sadoilla radio-, äänilevy ja mainosäänitteillä, harjoittanut mainosmusiikin sävellystä ja laatinut kaupallisten ohjelmien käsikirjoituksia.

Jani Uhlenius on ollut kapellimestarina seuraavissa TV-ohjelmissä: Spedevisio, Iltalintu, Akanakana, Hyvä Suomi ja Kukkokiekku. Hänen kirjallisista taipumuksistaan kertovat lukuisat sanomalehtiartikkelit ja arvostelut. Hän on ollut Suomen Arvostelijain Liiton jäsen vuodesta 1978.

KESKISEN UUDENMAAN MUSIIKKIOPISTO

Järvenpäällä on musiikkikoulu-punkina monia musiikillisia yhteisöjä ja harrastusmahdollisuuksia, joista yhtenä mainittakoon musiikkiopisto. Keskeisen Uudenmaan musiikkiopisto perustettiin v. 1972 Järvenpään, Tuusulan ja Keravan toimesta. Keravan perustettua oman musiikkikoulun musiikkiopisto on jatkanut toimintaansa Tuusulan ja Järvenpään yhteisenä, ns. kunnallisenä oppilaitoksena. Oppilaita on

yli viisisataa ja opettajia nelisenkymmentä, joista kuusi vakinaisen viran haltijaa.

NYKYÄÄN OLLAAN MUSIIKIN- HARRASTUKSESTA KIINNOS- TUNEITA

Musiikkiopistolaitos elää tällä hetkellä Suomessa nousukauttaan: innostus musiikkia kohtaan on lisääntynyt niin valtavasti, että yhä harvemmat ja valitummat nuoret saavat ilon päästä osallisiksi musiikkiopisto-opetuksesta. Pyrkijöiden määrä varsinkin ns. Ruuhka-Suomessa on vuosittain lisääntynyt niin huomattavaa vauhtia, etteivät oppilaitokset ole pystyneet kasvattamaan oppilaskiintiötään samassa suhteessa. Tugos musiikkiopistoon on suuri myös Järvenpäässä, jonka alueella Keskeisen Uudenmaan musiikkiopisto Tuusulan lisäksi toimii.

MILLAISTA ON OPISKELU MUSIIKKIOPISTOSSA

Opiskelu musiikkiopistossa on tavoitteellista. Oppilaat valitaan joka kevät järjestettävillä pääsykoe-testeillä, joista ilmoitetaan paikkakunnan lehdissä. Musiikkiopistossa aloittaa opiskelija opintonsa ensin ns. musiikkikouluosastolla, jossa hän suorittaa 10 ikävuoteen mennessä pääaineensa 1/3 -peruskurs-situtkinnon. Täyttyessään 10 hän aloittaa musiikinteorian opiskelun. Lisäksi hänen tulee osallistua kuoron tai orkesterin toimintaan. 16 ikävuoteen mennessä hän suorittaa ns. musiikkikouluosaston päästötutkinnon ja voi pyrkiä musiikkiopisto-osastolle. Musiikkiopisto-osaston päästötodistusta voi verrata alemman keskiasteen tutkintoon ja siitä on hyötyä esim. pyrittäessä tiettyyn ammattikoulutukseen, jossa tarvitaan musiikkia muodossa tai toisessa.

MUSIIKKIOPISTO KASVATTA MYÖS ESIKOULUIKÄISIÄ

Myös alle kouluikäiset voivat saada opetusta musiikkiopiston leikkikoulu- ja suzukiosastolla. Kumpaankaan osastoon ei ole pääsykoetta, vaan oppilaat otetaan jonotuslistalta. Opetus molemmilla osas-

toilla kestää 3 vuotta ja mukaan mukaan pääsee 3-4-vuotiaana. Opetuksen loputtua voi pyrkiä musiikkikouluosastolle pääsykoetiestien kautta. Musiikkileikkikoulussa lapset perehtyvät laulujen ja leikkien avulla 6-8 hengen ryhmissä musiikin peruselementteihin. Opetus tapahtuu 1-2 kertaa viikossa. Suzukiosastolla lapset soittavat 1-2 kertaa viikossa pianoa, viulua tai selloa ns. Suzukimetodilla. Tunneilla ovat vanhemmat mukana ja ryhmässä on 3-6 lasta.

MINKÄ SOITTIMEN VALITSISIN

Musiikkiopistossa annetaan opetusta varsin monissa soittimissa: piano, jousisoittimet, akustinen kitara, urut (kirkon), laulu ja puhalltimet. Tällä hetkellä ei opetuksen piiriin kuulu haitari ja sähköurut, kysyntää tosin on runsaasti. Usein musiikkiopistoon pyrkijällä on jo selvä tavoite mielessään musiikkiopistoon pyrkiessään: tämän soittimen haluaisin oppia. Se, ettei mikään erityinen soitin ole mielessä muuten musikaalisella lapsella, ei ole este pääsykokeisiin tulemalla: musiikkiopiston opettajien kanssa voi neuvotella ja kokeilla sopivalta tuntuvaa soitinta.

KAIKISTA EI TULE AMMATTI- MUSIKOITA -TARVITAANHAN MYÖS "PENKKIURHEILJOITA"

Musiikkiopisto-opiskelu antaa vankan pohjakoulutuksen sellaiselle, joka haluaa valita musiikin elämäntyökseen. Suurin osa opiskelijoista valitsee kuitenkin jonkin muun ammatin ja säilyttää musiikin mieluisana harrastuksena. Oman soittimen soittotaidon lisäksi on opiskelija saanut perehtyä musiikinteoriaan sekä osallistua yhteismusiisointiin kuorossa ja orkesterissa. Hän on näin ollen saanut runsaasti sekä henkistä että tiedollista pääomaa ja voi jatkaa musiikin harrastusta myös aikuisiällä joko edelleen soittaen tai aktiivisena ja ymmärtävänä konserttyleisönä.

Marja Hongisto-Åberg

MUSIIKKILUOKKATOIMINTA

Järvenpään ensimmäinen musiikkiluokka aloitti toimintansa syksyllä 1980 Pajalan ala-asteella 3. luokalla. Opettajien suosittelemat tai huoltajien ilmoittamat lapset testattiin lähinnä rytmin- ja melodiainoistoja sisältävällä testillä. Vastaavanlainen menettely oli kahtena seuraavana keväänä. Keväällä -83 musiikkiluokkien opettajat kävivät kaikissa Järvenpään ala-asteissa kertomassa musiikkiluokka toiminnasta toisluokkalaisille ja tekivät samalla kaikille toisluokkalaisille noin 20 min. kestävän ns. Karman testin, jonka perusteella kutsuttiin oppilaat varsinaiseen testaukseen. Tämä oli lähinnä testauksen uudistamiseen liittyvä kokeilu, jota käytettiin aiakaisemman menettelyn rinnalla.

MITÄ MUSIIKKILUOKKA TOIMINTA ON?

Musiikkiluokkalaiset saavat ns. tehostettua musiikinopetusta. Heillä on musiikkia ala-asteella 4-5 tuntia viikossa, kun tavallisella luokalla musiikkia on vain 1-2 tuntia viikossa. Musiikkiluokkalaisten kokonaistuntimäärä ei ole kuitenkaan suurempi kuin muilla – aika musiikkiin on nipistetty muista aineista. Vuorovuosin on otettu tunti matematiikasta, uskonnosta ja biologiasta ja vuosittain liikunnasta ja oppilaan ohjauksesta. Näin on saatu kokonaistuntimäärä samaksi muiden kanssa, mutta kokonaistyömäärää ei voi saada täysin samaksi,

koska musiikkiluokalla tulee käydä kurssit läpi siinä missä tavallisella luokalla. Lisäksi musiikki teettää työtä soitto- ja säveltapailuläksyneen ja oppilaiden edellytetään myös osallistuvan kuoroon tai orkesteriin neljänneltä luokalta lähtien. Kuoro- ja orkesteritoiminta tapahtuu tavallisten oppituntien jälkeen kerhotuntien puitteissa.

Varsinaisessa musiikinopetuksessa on tavoitteena mm. nuoteista laulu- ja soittotaidon oppiminen. Säveltapailunopetuksessa käytetään ns. Kodaly-menetelmää, jonka perusajatus on mahdollisimman yhtäaikainen kuulon, kirjoituksen ja lukutaidon kehittäminen musiikissa. Lähtökohtana on aina kuulohavainto ja opetuksen perusmateriaalina ovat kansanlaulut ja ns. metodialaulut. Nämä laulut opitaan ensin korvakuulolta ja vähitellen niitä aletaan helpoimmista lauluista alkaen kirjoittaa viivastolle. Samalla kun helpompia lauluja jo kirjoitetaan nuoteille opitaan vaikeutuvia lauluja korvakuulolta lisää. Laulun ja säveltapailun rinnalla on soitonopetus, joka luokassa merkitsee lähinnä nokkahuilunsoittoa. Opetuksessa pyritään siis siihen, että teoria opitaan käytännössä soiton ja laulun kautta.

Musiikkiluokan opettaja on luokanopettaja, joka on erikoistunut musiikkiin. Sama opettaja hoitaa luokalla lähes kaikki muutkin aineet. Musiikkiluokalle tulijathan ovat vielä ”kovin pieniä” ja tarvitsevat ”oman” opettajan. Alussa on-

Pajalan ala-asteen musiikkiluokka. Kuva: H. Lahti

kin tärkeintä saada luokkaan turvallinen ilmapiiri – oppimisen perustana on hyvät toveruussuhteet ja hyvä suhde opettajaan, ja opettajan kannalta on tietysti erittäin tärkeää oppia tuntemaan oppilaansa mahdollisimman hyvin.

MUSIIKKILUOKKIEN NYKYTILANNE

Käynnistämisvaihe alkaa tällä hetkellä olla ohi ala-asteen osalta ja nyt valmistellaan musiikkiluokkien yläasteelle siirtymistä. Nykytilanne näyttää valoisalta: kaupunki on mahdollistanut soitinten hankinnan ja soitinopetuksen järjestämisen. Soitinopetus, joka tapahtuu lähinnä pienryhmissä, on tarkoitus aloittaa syksyllä -83 ja sen piiriin kuuluvat lähinnä kolmas- ja neljäsluokkalaiset. Musiikkiopisto on ollut suureksi avuksi ja tueksi sekä soitinten hankintakysymyksissä että soitinopetuksen järjestämisessä. Musiikkiopiston kanssa pyritään yhteistyöhön myös teorianopetuksen suhteen. Ulkonaiset olosuhteet ovat siis erittäin hyvät – tarvitaan ”vain” työnintoa ja -iloa niin oppilailta kuin opettajiltakin. Tarkoituksessa työssä ei saa olla yhä vaativampien suoritusten puristaminen lapsista, vaan tarkoituksen tulee olla sama kuin kaikessa muussakin kasvatustyössä – ja mm unkarilaisen metodin kehittäjä, Zoltan Kodaly, on korostanut musiikin merkitystä paremman ihmisen kasvatamisessa.

Ulla-Marja Helve

SUZUKIMETODI

Vuonna 1976 alkoi Järvenpäässä suzukiopetus aluksi muutamman ryhmän varassa ja laajeni pian varsin suureksi ja innostuneeksi soittajajoukoksi, joka perusti oman yhdistyksen hoitamaan soitonopetuksen järjestelyjä. Musiikkiopiston kunnallistamisen yhteydessä pääsivät silloin mukana olleet suzukioppilaat opiston suzukiastolalle, mutta toimintaa on jatkettu edelleen myös yksityisesti johtuen siitä, ettei opisto voi sijoittaa kaikkia soittohalukkaita eivätkä toisaalta kaikki soittajat ole halukkaita aivan niin tavoitteelliseen opiskelutahtiin kuin on musiikkiopistossa.

Tohtori Shinizi Suzuki, ns. Suzukimetodin perustaja, on sanonut: "Puutarhassa kasvaa paljon erilaisia kukkia. Kaikki niistä ovat kauniita, toiset vain kasvavat hitaammin ja toiset nopeammin".

MIKÄ ON NS. SUZUKI-SOITONOPETUSMETODI

Edellinen lause symbolisoi suzukimetodia, jossa pyritään antamaan kaikille lapsille, jotka ovat musiikista innostuneita, mahdollisuus oppia soittamaan.

Suomessa alettiin 70-luvun alussa kuulla japanilaisesta ns. Suzuki-soitonopetusmetodista, nimenomaan opetettaessa alle kouluikäisiä lapsia. Metodia ryhdyttiin kokeilemaan sekä musiikkioppilaitoksissa että yksityisesti ja todettiin, että se sopii hyvin myös meillekin. Opetus on ryhmäopetusta 3-6 lapsen ryhmissä ja vanhemmat ovat tunneilla mukana. On todettu vanhempien ja lasten yhteisen harrastuksen lähentävän perheitä toisiinsa.

LAPSI OPPI PUHUMAAN KUUNTELEMALLA ÄIDINKIELTÄÄN

Suzukimetodi on ns. "äidinkieliopetus". Lapsihan oppii puhumisen kuuntelemalla omaa äidinkieltään. Samalla hän oppi oman kielensä, murteensa ja puheensa sävyt. Samoin on laita musiikissa. "Ymmärrämme" oman kulttuuri-alueemme musiikkikieltä. Tätä käyttää suzukimetodi hyväkseen: Pienil-

Kuva: Ahti Reinikainen

le alle kouluikäisille opetetaan soit-
totaito aluksi korvakuulolta käyt-
täen apuna opettajan kuuntelemista
tunneilla ja äänilevyn kuuntelemista
kotona. Nuotteja ryhdytään luke-
maan, kun lapsi on muutenkin kypsä
lukemiseen.

SUZUKIMETODIN PERUSTA ON MYÖS FILOSOFINEN

Musiikki on yleismaailmallinen
kieli, jota harrastamalla voi rikastaa

elämänsä paljon. Suzukimetodissa
pyritään herättämään lapsissa rak-
kaus hyvää musiikkia kohtaan jo
pienestä, lahjakkuuskriteeri soitta-
maan aloitettaessa ei ole ensisijai-
nen. Lähdetään siitä, että kunkin
yksilön omat henkilökohtaiset kehi-
tysmahdollisuudet ovat suuret. Ope-
tuksessa pyritään mahdollisimman
hyvään äänen laatuun ja lapsen ko-
ko persoonallisuuden kehittämiseen.

SOITTAJAT JA KESÄLEIRIT OVAT LAPSILLE MIELEEN

Yhdistys järjestää ns. soitta-
jaisia, pienimuotoisia soittotilai-
suuksia, joissa esiintyjinä ovat oppi-
laat ja kuuntelijoina vanhemmat,
mummit, kummit, ystävät jne. ja
tunnelma välitön. Tarkoitus on tar-
jota kaikille soittajille tilaisuus saa-
da esiintyä säännöllisesti. Myös ke-
säleirin järjestäminen on kuulunut
yhdistyksen tehtäviin. Opiskelun li-
säksi on leirillä ollut muuta ohjel-
maa, mm. elokuvia, puffetti, piirtä-
mistä ym.

KAIKKI KUKAT OVAT KAUNIITA

Musiikilla on monia ilmene-
mismuotoja ja musiikkia voi har-
rastaa monella tapaa. Suzukimetodi
on yksi niistä. Suzukilasten yksi yhe-
teinen nimittäjä on tämä: soittami-
sen ilo ja rakkaus musiikkiin.

LOUHELAN MUSIIKKIKOULU

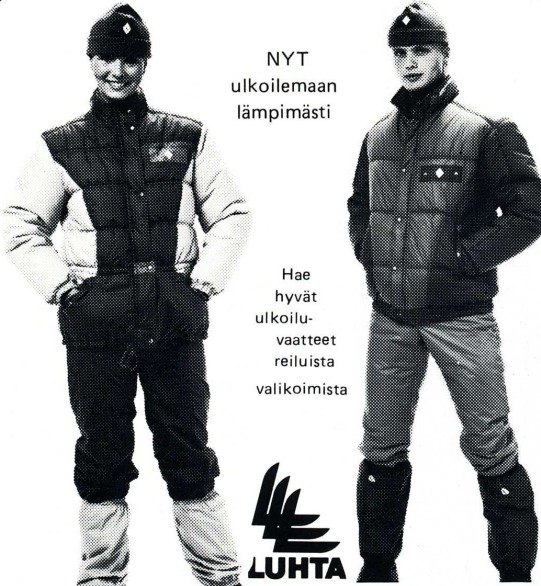
Järvenpääläiset tuntevat hyvin
Setlementti Louhelan ja sen toi-
minnan mm. vanhusten ja nuorison
hyväksi. Louhelan nuorisotoimin-
taan on jo useita vuosia kuulunut
olennaisena osana musiikkikoulu,
joka antaa tällä hetkellä opetusta
218 soittajalle. Opiskelu on harras-
tuspohjaista ja yhteisistä saavutuk-
sista keräännytään nauttimaan Lou-
helan järjestämiin tilaisuuksiin.

Musiikkikoulussa voi saada
opetusta seuraavissa soittimissa:
piano, viulu, kitara, harmonikka,
huilu, rummut ja yksinlaulu. Opet-
tajia on 17. Ns. "pakollisia" opin-
näytteitä ei musiikkikoululaisilta
vaadita, ei myöskään osallistumista
esim. kuoroon tai orkesteriin muun
opiskelun lisäksi. Kukin opiskelija
etenee oman harrastuksensa ja in-
tonsa mukaisesti omassa soittimes-
saan. Opetus on yksityisopetusta.
Kouluun ei ole pääsykoetta.

Marja Hongisto-Åberg

NYT
ulkoilemaan
lämpimästi

Hae
hyvät
ulkoilu-
vaatteet
reiluista
valikoimista

LUHTA

PUKIMO
MÄKINEN OK,
VENDITO

• JÄRVENPÄÄ
Sibeliuksenkatu 25 puh. 280 344

MAKER

AVOINNA:
maan.-torst. 9-18
perjant. 9-19
lauant. 9-14

PEKALTA

STEREOT
TELEVISIOT
KUVANAUHURIT
KODINKONEET

paikkakunnan oma
asiantuntijaliike

PEKKAKYTÖLÄOY

JÄRVENPÄÄ Sibeliuksenkatu 14, p. 291 1700
KERAVA Seunälantie 14, p. 294 2300

NYT
TODELLA
EDULLISESTI!

Technics High Tech I
Levysoitin SL-B210
Dekki RS-M206
Viritinvahvistin SA-110
Kaiuttimet OR-317

Edullinen, mutta korkeatasoinen perussarja.

Technics
High Tech

EXPERTRADIO

JÄRVENPÄÄN RADIO OY
Mannilantie 31, puh. 287 275
04400 JÄRVENPÄÄ

PALVELEVA ERIKOISLIKE!

FIAT **MITSUBISHI**
Koeaja testivoittaja
Uno! **TREDIA**

*"Tyylikäs
kuin mikä!"*

**Aikamme
kansanauto**

Unossa yhdistyvät run-
saat sisätilat pikkuauton
ulkomittoihin ja korkea
suorituskyky erittäin
alhaiseen polttoaineen-
kulutukseen.

**Tule ja koeaja
meillä.**

GLX, GLS ja Turbo.

**Tule, vertaa
ja koeaja itse!**

KY PESOSEN
AUTOHUOLTO
Järvenpää, puh. 280 788

AUTO-WIRAMA OY
Järvenpää puh. 287 996

Paikkakuntamme vanhin
A-ryhmän asennusliike

JÄRVENPÄÄN
Sähkö oy

Yli 36 vuoden asiantuntemuksella
palvelee Teitä

- Vanha yhdystie 8:ssa:
asennusosasto, asennustarvike-
myymälä, suunnittelu ja kor-
jaamo
puh. 280155, 286510
- Mannilantie 37:ssä:
koristevalaisin ja pienkone-
myymälä, kirjanpito
puh. 286520

PIANOT JA URUT

10%

Vain joulu-
kuun ajan

KÄSIRAHALLA

Osta nyt piano tai urut sopivasti ennen
jouluruuhkia. Valikoimat ovat nyt parhaimmillaan.
Jopa 10 % käsirahalla ja reilusti maksuaikaa.

JÄRVENPÄÄN KONE JA SOITIN
Tori, 04400 Järvenpää, p. 288 281

TUO JÄLJENNET-
TÄVÄKSI VAN-
HAT VALOKU-
VASI. JOS KUVAT
OVAT LIIMATTUNA KIINNI,
NIIN TUO KOKO ALBUMI
MUKANASI.

VALOKUVAAMO
H O V I - K U V A

Sibeliuksenkatu 15 Järvenpää Puh. 287 504

LEHTOSEN SÄHKÖURAKOINTI OY

Vanhankyläntie 41
04400 Järvenpää
puh. 286988

Juha E. Pitkäsen KAUPPAPUUTARHA KY

Wärtsilänkatu 6, Järvenpää
puh. 287415

avoinna:
arkisin klo 8 – 20
lauant. ja sunn. klo 8 – 18

JÄRVENPÄÄN APTEEKKI

Sibeliuksenkatu 19
04400 Järvenpää
puh. 287398

JÄRVENPÄÄN
väri 20v
 SISUSTAMISEN
 MESTARI

POHJOLA-YHTIÖT

 vaippasähkö oy
 Kytötie 37
 04400 Järvenpää 90-280133

- teollisuus-, liike- ja asuinrakennusten sähköasennukset
- huolto- ja korjaustyöt
- sähkötekniinen suunnittelu
- varastomyynti

Arvostettua ammattitaitoa

Perusteellista palvelua

PH004
 OVH 1 125,-

SEIKO
 Seikon kansainvälistä hienostunutta miestenlinjaa.

KELLOSEPÄNLIKE
O. VEIKKOLAINEN

Sibeliuksenkatu 21
 04400 Järvenpää Puh. 287 208

Varanotaari, valtiot. kand.
OIVA UUSKIVI
 LAKIASIAINTOIMISTO
 04400 JÄRVENPÄÄ, PUISTOTIE 97
 PUH. 28 73 01
 SUOMEN LAKIMIESLIITON JÄSEN
 JULKINEN KAUPANVAHVISTAJA

Matkailijan eduksi!

- seuramatkat • lentoliput • laivaliput • junaliput • hotellivaraukset
- ryhmämatkat • tilausajot • kaikki matkajärjestelyt

HYVINKÄÄN
MATKATOIMISTO OY

SF-05800 Hyvinkää, Uudenmaank. 2 p. 914-13 905
 SF-04400 Järvenpää, Sibeliuksenk. 7 p. 90-285 400

Tasokkaan muotokuvaamon tunnus.

STUDIO-, MAINOS- JA ULKOKUVAUKSIA
HYVÄ KAMERA- JA TARVIKEVALIKOIMA

Colour Art Photoa edustaa Suomessa Oy Fineka Ab

VALOKUVAAMO
H. LAHTI

MANNILANTIE 45 04400 JÄRVENPÄÄ
 PUH. 280 366, 280 487

15v. Hiusmuotoilua

Parturi Reima
 Järvenpää Mannilantie 45
 Puh. 285 251
 ark. 9—17.30

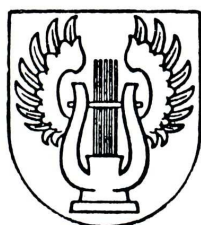
Aja hyvän palvelun Shell-asemalle Mannilantie 53:een

- Öljynvaihdot ja tavallisimmat pikkuhuollot joustavasti
- Toimitamme varaosia eri automerkkeihin
- Runsaat autotarvikevalikoimat
- Shell-kaasupalvelu, vaihdamme kaikkia pulloja
- Hyvän palvelun kahvio
- Pikapesu

Hyötyä autollesi. Shellistä.

AUTOHUOLTO E. RAITANEN

Mannilantie 53, Järvenpää, puh. 287 085

JÄRVENPÄÄN KAUPUNKI
KAUPUNGINTALO
HALLINTOKATU 2
04400 JÄRVENPÄÄ
PUH. VAIHDE 29131

**Maksa kaikki
pankin kautta**

HELSINGIN OSAKEPANKKI
JÄRVENPÄÄN OSUUSPANKKI
KANSALLIS-OSAKE-PANKKI
SUOMEN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKKI
SUOMEN YHDYSPANKKI
TUUSULAN SÄÄSTÖPANKKI

Amerikan HiFi-ykkönen FISHER

TV:STÄ
TUTUT

FISHER HIFI-SARJA 35 Levysoitin MT-35. Hihnave-
toinen, puoliautomaattinen, suora kevyt äänivarsi.
Suositushinta 649,-. **Viritin FM-35.** Kolme aaltoalu-
etta; ULA, keskipitkät ja pitkät,

vaaka analoginen säätökonsensaattorivirtitys, LED-näyttö. Suositushinta 659,-. **Vahvistin CA-35.** 2 x 25 watin siniteho, 5 alueen taajuuskorjain, kahden kaiutinparin liittännät. Suositushinta 759,-. **Kasettidekki CR-35.** Soft-touch-käyttökytkimet, Rec-mute, äänitys- ja toistotasoa ilmaisevat LEDit. Suositushinta 889,-. **Kaiuttimet TP-TECHNICA TP-40.** Suljettu järjestelmä, tehonkesto 40 wattia, värit hopea ja musta. Suositushinta 350,-/pari.

2999,-

Laiteteline erikseen.

FISHER KOTIVIDEO P-520 VHS • hidastus, nopeutus, häiriötön pysäytyskuva sekä pikakatselu molempiin suuntiin, kaikki väreissä • 7 vrk ajastin • kevytoimiset releohjatut käyttökytkimet • automaattinen editointi • automaattinen takaisinkelaus nauhan lopputtua • 4 moottoria, kuvapäämoottori kvartsi-ohjattu • langallinen kauko-ohjain lisävarusteena, 11 toimintoa

3995,-

FISHER HIFI-SARJA 720 Levysoitin. Puoliautomaattinen, hihnave-toinen. Varustettu äänivarren laskulaitteella. **Vahvistinosa.** 2 x 20 W siniteho, varustettu 5 alueen taajuuskorjaimella tarkkaa sävyn säätöä varten. **Viritinosa.** ULA, stereo, keskipitkät. **Kasettinauhuri.** Metallinauhavalmius, Dolby ja soft-touch-käyttökytkimet.

1999,-

CENTRUM

**E-liike uudistuu
eduksesi**

JÄRVENPÄÄ

Meitä perinteisen hyvää leipää

Tervettä
elämää

Tarjoa ruisleipää aterioilla – vaihtelee erilaisia limppuja ja leipiä tai valitse sitä parasta ruisleipää. Hyvään ruokavaliioon kuuluu 4–6 viipaletta leipää päivittäin. Valitse täysjyväjauhoista valmistettua, kuitupitoista ruokaleipää.

E MYYMÄLÄT